VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 69

THỨ SÁU

14.8.2026 (2.7 Bính Ngọ)

Số 97 (4388)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm kết thúc tốt đẹp chuyến thăm cấp Nhà nước tới New Zealand [3]

Tiếp tục khẳng định dấu ấn, sức hút riêng

● Giải đặc biệt với giá trị 100 triệu đồng và một chuyến du lịch [7]

Chương trình nghệ thuật tại Lễ trao giải báo chí Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa Việt Nam lần thứ Ba — Ảnh: TR.HUẤN

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Vài suy nghĩ về một hội thảo khoa học

● **TS PHAN THANH HẢI**

Có lẽ đã khá lâu rồi người viết mới có dịp đọc một kỷ yếu hội thảo khoa học với cảm giác vừa hứng thú, vừa suy ngẫm nhiều như kỷ yếu hội thảo khoa học quốc gia "Bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa gắn với phát triển du lịch bền vững", do Trường ĐH Hạ Long phối hợp với CLB khối trường đào tạo văn hóa nghệ thuật và CLB khối đào tạo du lịch tổ chức tại thành phố Hạ Long vào trung tuần tháng 5 vừa qua.

(Xem tiếp trang 2)

Bài toán "tiêu chí" giá trị nổi bật toàn cầu đối với Cổ Loa [8]

Khám phá đập thủy lợi 900 tuổi vẫn sừng sững của người Chăm [5]

KHỞI ĐỘNG YOUTH CINEFEST 2026:

Để người trẻ tự do mở khung hình [10]

Tăng cường trách nhiệm trong việc đề nghị cấp, đổi thẻ nhà báo

Cục Báo Chí (Bộ VHTTDL) vừa có công văn số 1482/BC-QLBC gửi các cơ quan báo chí về tăng cường trách nhiệm trong việc đề nghị cấp, đổi thẻ nhà báo và quản lý hoạt động của phóng viên.

Nhằm tăng cường công tác quản lý đối với cấp, đổi thẻ nhà báo và hoạt động của văn phòng đại diện, phóng viên thường trú tại các địa phương, Cục Báo chí đề nghị người đứng đầu cơ quan báo chí tập trung thực hiện một số nội dung quan trọng. Về công tác nâng cao trách nhiệm trong việc tiếp nhận, tuyển dụng nhân sự và đề nghị cấp, đổi thẻ nhà báo, Cục Báo chí đề nghị các cơ quan báo chí chỉ đạo cán bộ, lãnh đạo Phòng, Ban chuyên môn chủ động rà soát, phối hợp với các cơ sở đào tạo để kiểm tra, xác thực tính hợp pháp của bằng tốt nghiệp đại học và các tài liệu liên quan theo tiêu chuẩn đầu vào khi tiếp nhận người lao động, cũng như trong hồ sơ đề nghị cấp, đổi thẻ nhà báo nhằm đảm bảo đúng quy định, nâng cao chất lượng đội ngũ người làm báo.

Rà soát toàn bộ hồ sơ của người đề nghị cấp, đổi thẻ nhà báo thuộc cơ quan báo chí khi xác nhận đề nghị cấp, đổi thẻ nhà báo, đảm bảo việc đề nghị cấp, đổi thẻ nhà báo đúng đối tượng theo quy định tại khoản 1 Điều 28 Luật Báo chí số 126/2025/QH15 (viết tắt Luật Báo chí), đáp ứng điều kiện, tiêu chuẩn theo quy định tại khoản 2 Điều 28 Luật Báo chí và việc chấp hành quy định pháp luật, quy định về đạo đức nghề nghiệp người làm báo (không thuộc trường hợp quy định tại khoản 3 Điều 28 Luật Báo chí). Không hợp thức hóa hồ sơ, không xác nhận thời gian công tác, vị trí việc làm, chức danh nghề nghiệp, quá trình hoạt động nghiệp vụ báo chí hoặc các nội dung khác khi không có căn cứ pháp lý và thực tế. Người đứng đầu cơ quan báo chí chịu trách nhiệm trước pháp luật về tính chính xác, tính hợp pháp đối với các tài liệu, giấy tờ và nội dung thông tin xác nhận trong hồ sơ theo phạm vi thẩm quyền; bảo đảm các đối tượng đủ điều kiện, tiêu chuẩn, có hoạt động báo chí đúng với nội dung kê khai trong hồ sơ.

Nếu phát hiện các trường hợp sử dụng giấy tờ giả, khai báo không trung thực khi đề nghị cấp thẻ hoặc đã được cấp thẻ nhà báo, chủ động báo cáo cơ quan quản lý nhà nước về báo chí và các cơ quan liên quan để xử lý theo quy định. Với công tác thực hiện quy định về thu lại thẻ nhà báo, đề nghị các cơ quan báo chí thực hiện nghiêm việc thu lại thẻ nhà báo theo quy định tại khoản 3 Điều 7 Nghị định số 237/2026/NĐ-CP của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Báo chí và khoản 2 Điều 8 Thông tư số 19/2026/TT-BVHTTDL của Bộ trưởng Bộ VHTTDL quy định chi tiết hồ sơ, thủ tục cấp, đổi, cấp lại và thu hồi thẻ nhà báo, thẩm quyền tổ chức, chương trình và yêu cầu của lớp bồi dưỡng nghiệp vụ báo chí, đạo đức nghề nghiệp. Báo cáo bằng văn bản về Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (Cục Báo chí) về trường hợp phải nộp lại thẻ nhà báo mà không nộp lại và các trường hợp vi phạm theo quy định tại khoản 5 Điều 28 Luật Báo chí để ra quyết định thu hồi thẻ nhà báo.

Cục Báo chí cũng đề nghị các cơ quan báo chí tăng cường quản lý hoạt động của nhà báo, phóng viên và văn phòng đại diện. Trong đó, chú trọng công tác giáo dục, định hướng về chính trị, tư tưởng cho đội ngũ nhà báo, phóng viên; quản lý chặt chẽ hoạt động của các nhà báo, phóng viên, nhất là phóng viên thường trú tại các địa phương, đảm bảo nhà báo, phóng viên, thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn theo đúng quy định pháp luật, hoạt động đúng tôn chỉ, mục đích của cơ quan báo chí.

Rà soát hoạt động văn phòng đại diện, phóng viên thường trú độc lập của cơ quan báo chí tại các tỉnh, thành phố, đảm bảo phải thực sự cần thiết, hoạt động hiệu quả và đúng định hướng, đáp ứng điều kiện theo quy định của Điều 21 Luật Báo chí, Thông tư số 13/2026/TT-BVHTTDL của Bộ trưởng Bộ VHTTDL quy định về điều kiện, hoạt động, hồ sơ thành lập cơ quan thường trú, văn phòng đại diện, cử phóng viên thường trú và mẫu giấy giới thiệu khi hoạt động nghiệp vụ báo chí.

Đề nghị các cơ quan báo chí rà soát, sửa đổi, bổ sung quy chế hoạt động của văn phòng đại diện đảm bảo chặt chẽ, phát huy hiệu quả trong việc thực hiện chức năng thông tin, tuyên truyền theo đúng tôn chỉ mục đích của cơ quan báo chí. Đồng thời, quản lý chặt chẽ và cấp giấy giới thiệu đúng theo mẫu quy định tại Thông tư số 13/2026/TT-BVHTTDL của Bộ trưởng Bộ VHTTDL khi phóng viên tác nghiệp báo chí. **B.H**

Ra nước ngoài dự thi người đẹp, người mẫu, Sở VHTTDL là cơ quan có thẩm quyền quyết định

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định công bố thủ tục hành chính được sửa đổi, bổ sung trong lĩnh vực Nghệ thuật biểu diễn thuộc phạm vi chức năng quản lý của Bộ. Việc sửa đổi, bổ sung các thủ tục hành chính được thực hiện trên cơ sở Nghị quyết số 18/2026/NQ-CP ngày 29.4.2026 của Chính phủ về cắt giảm, phân cấp, đơn giản hóa thủ tục hành chính, cắt giảm điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc phạm vi quản lý của Bộ VHTTDL.

Theo đó, danh mục bốn thủ tục hành chính được công bố gồm: Thủ tục tổ chức biểu diễn nghệ thuật (mã số 1.009397); Thủ tục tổ chức cuộc thi, liên hoan (mã số 1.009398); Thủ tục tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu (mã số 1.009399); Thủ tục ra nước ngoài dự thi người đẹp, người mẫu (mã số 1.009403). Đối với thủ tục tổ chức biểu diễn nghệ thuật, tổ chức cuộc thi, liên hoan và tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu, UBND cấp tỉnh là cơ quan có thẩm quyền quyết định; cơ quan trực tiếp thực hiện là Sở VHTTDL, Sở VHTT các tỉnh, thành phố.

Đối với thủ tục ra nước ngoài dự thi người đẹp, người mẫu, Sở VHTTDL, Sở VHTT các tỉnh, thành phố vừa là cơ quan có thẩm quyền quyết định, vừa là cơ quan trực tiếp thực hiện thủ tục. Việc công bố các thủ tục hành chính được sửa đổi, bổ sung tiếp tục xác định rõ thẩm quyền giải quyết tại địa phương đối với các hoạt động nghệ thuật biểu diễn thuộc danh mục. Theo đó, kết quả thực hiện đối với thủ tục tổ chức biểu diễn nghệ thuật, tổ chức cuộc thi, liên hoan và tổ chức cuộc thi người đẹp, người mẫu là văn bản chấp thuận. Đối với thủ tục ra nước ngoài dự thi người đẹp, người mẫu, kết quả thực hiện là văn bản xác nhận.

Theo Quyết định, các thủ tục hành chính được thực hiện đối với tổ chức, cá nhân; riêng thủ tục ra nước ngoài dự thi người đẹp, người mẫu được thực hiện đối với cá nhân. Quyết định có hiệu lực kể từ ngày 28.7.2026. Các thủ tục hành chính tương ứng đã được công bố tại Quyết định số 776/QĐ-BVHTTDL ngày 7.4.2026, Quyết định số 999/QĐ-BVHTTDL ngày 4.5.2026, Quyết định số 3684/QĐ-BVHTTDL ngày 28.12.2022 và Quyết định số 3955/QĐ-BVHTTDL ngày 9.12.2024 của Bộ trưởng Bộ VHTTDL hết hiệu lực kể từ ngày Quyết định này có hiệu lực thi hành.

T.SƯƠNG

Vài suy nghĩ...

(Tiếp theo trang 1)

Điều khiến tôi chú ý trước hết không phải số lượng hơn một trăm bài viết, mà là sự gặp gỡ của nhiều góc nhìn cùng hướng về một câu hỏi chung: Làm thế nào để di sản văn hóa thực sự trở thành nguồn lực cho phát triển bền vững?

Sau khi Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 80-NQ/TW và Quốc hội thông qua Nghị quyết số 28/2026/QH16 về phát triển văn hóa, văn hóa không còn được nhìn chủ yếu như một lĩnh vực cần đầu tư hay gìn giữ, mà được xác định là nguồn lực nội sinh, sức mạnh mềm và động lực phát triển đất nước. Trong cách tiếp cận ấy, di sản cũng được đặt vào vị trí mới. Nếu trước đây chúng ta nói nhiều đến bảo tồn, thì hôm nay phải nói nhiều hơn đến phát huy giá trị; nếu trước đây mục tiêu là giữ gìn, thì bây giờ còn phải làm cho di sản tạo ra giá trị kinh tế, xã hội và văn hóa, nhưng không đánh đổi tính xác thực và bền vững. Vì vậy, chủ đề hội thảo không chỉ đúng mà còn rất trúng với yêu cầu của thời đại.

Dù các tham luận, bài viết không rời rạc mà cùng xoay quanh một trục tư duy: Từ bảo tồn, phát huy giá trị, phát triển du lịch đến phát triển bền vững. Các nghiên cứu trải rộng từ những địa phương sở hữu di sản thế giới như Hạ Long, Huế, Hội An, Mỹ Sơn, Thành nhà Hồ, đền Hùng đến các di sản phi vật thể như Quan họ, Ví Giặm, Cồng chiêng Tây Nguyên, Đờn ca tài tử, Bài chòi, tín ngưỡng Khmer, văn hóa Tày, Nùng, Dao…

Điều đáng mừng là tư duy nghiên cứu về di sản đã thay đổi. Khoảng mười hay mười lăm năm trước, nhiều hội thảo chủ yếu bàn về chống xuống cấp, bảo tồn nguyên trạng hoặc xử lý nguy cơ mất mát. Các học giả bàn đến công nghiệp văn hóa, hệ sinh thái sáng tạo, sản phẩm du lịch, thương hiệu, chuỗi giá trị, chuyển đổi số và quản trị thông minh. Điều đó cho thấy giới nghiên cứu đã bắt đầu tiếp cận di sản không chỉ bằng con mắt của người làm văn hóa mà còn bằng tư duy kinh tế, quản trị và phát triển. Đặc biệt, chuyển đổi số nổi lên như một dòng chảy mạnh của hội thảo. Nhiều tham luận đề cập đến bảo tàng số, thực tế ảo, thực tế tăng cường, trí tuệ nhân tạo, bản đồ số, truyền thông số, di tích thông minh hay quản trị dữ liệu di sản. Điều đó phản ánh một thực tế: Nếu di sản không bước vào không gian số thì sẽ rất khó bước vào đời sống của thế hệ trẻ.

Vai trò của cộng đồng cũng được đặt ở vị trí trung tâm. Trong nhiều bài viết, cộng đồng không còn chỉ là "đối tượng được hưởng lợi" mà trở thành chủ thể bảo tồn, sáng tạo và khai thác giá trị di sản. Một giá trị khác của hội thảo là tính liên ngành ngày càng rõ. Sự tham gia của nhiều chuyên ngành giúp các tham luận gần thực tiễn và mở rộng cách nhìn về di sản.

Tất nhiên, một kỷ yếu với hơn một trăm bài khó tránh khỏi sự không đồng đều về chất lượng. Những chủ đề như kinh tế di sản, định giá tài sản văn hóa, tài chính cho bảo tồn, cơ chế đầu tư, thích ứng với biến đổi khí hậu hay quản trị di sản trong bối cảnh kinh tế số cũng mới xuất hiện ở mức gợi mở. Điều quan trọng là hội thảo đã phản ánh bức tranh nghiên cứu hiện nay, chỉ ra những khoảng trống cần tiếp tục lấp đầy và tạo diễn đàn để các nhà khoa học, nhà quản lý, cơ sở đào tạo cùng trao đổi.

Đọc kỷ yếu, tôi cũng liên tưởng đến câu chuyện của Huế. Trong nhiều năm qua, Huế luôn xác định di sản là nền tảng của phát triển. Nhưng nếu chỉ bảo tồn mà không tạo được sức sống mới cho di sản thì nguồn lực ấy sẽ dần bị giới hạn. Ngược lại, nếu khai thác quá mức mà coi nhẹ bảo tồn thì chính nền tảng phát triển sẽ bị bào mòn. Đó là lý do chúng ta đang nói nhiều hơn đến "kinh tế di sản", "đô thị di sản", "công nghiệp văn hóa", "chuyển đổi số di sản" hay "đưa di sản trở lại đời sống".

Hội thảo cũng cho thấy vai trò quan trọng hơn của các trường đại học. Không chỉ đào tạo nhân lực, các cơ sở giáo dục đại học đang trở thành nơi kết nối tri thức, địa phương và doanh nghiệp, đồng thời tham gia vào quá trình tư vấn chính sách. Đây là xu hướng đáng khuyến khích trong bối cảnh phát triển văn hóa cần sự đồng hành của giới học thuật, quản lý và toàn xã hội. Một hội thảo khoa học chắc chắn chưa thể tạo ra ngay những thay đổi lớn trong thực tiễn. Nhưng một hội thảo chất lượng có thể khơi mở ý tưởng, tạo kết nối và góp phần định hình cách tiếp cận mới. Nhìn từ góc độ ấy, hội thảo đã làm được nhiều hơn mục tiêu của một hoạt động học thuật thông thường. Nó cho thấy giới nghiên cứu Việt Nam đang từng bước chuyển từ tư duy "bảo tồn để gìn giữ" sang "bảo tồn để phát triển"; từ nghiên cứu đơn ngành sang tiếp cận liên ngành; từ câu chuyện của từng địa phương đến khát vọng xây dựng một mô hình phát triển văn hóa bền vững cho cả quốc gia.

Đó cũng là điều Nghị quyết 80-NQ/TW và Nghị quyết 28/2026/QH16 hướng tới: Xây dựng một nền văn hóa thực sự trở thành sức mạnh nội sinh của dân tộc, trong đó di sản không chỉ là ký ức của quá khứ mà còn là nguồn lực cho tương lai. Có lẽ, giá trị lớn nhất của một hội thảo khoa học cũng nằm ở chỗ ấy: góp thêm một viên gạch tri thức trên con đường đưa văn hóa trở thành động lực phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới. ■

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm kết thúc tốt đẹp chuyến thăm cấp Nhà nước tới New Zealand

Tối qua 13.8 (giờ địa phương), Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam rời thành phố Auckland (New Zealand) kết thúc tốt đẹp chuyến thăm cấp Nhà nước tới New Zealand, theo lời mời của Toàn quyền New Zealand Dame Cindy Kiro.

Tiễn đoàn tại sân bay quốc tế Auckland có Bộ trưởng Thương mại và Đầu tư Todd McClay; Thứ trưởng Bộ Ngoại giao và Thương mại Grahame Morton; Vụ trưởng Vụ Nam Á và Đông Nam Á, Bộ Ngoại giao và Thương mại New Zealand Susannah Gordon; Trưởng Lễ tân, Bộ Ngoại giao và Thương mại New Zealand Sarah Walsh; Đại sứ New Zealand tại Việt Nam Caroline Beresford. Về phía Việt Nam có Đại sứ Việt Nam tại New Zealand Phan Minh Giang và phu nhân cùng một số cán bộ, nhân viên Đại sứ quán Việt Nam tại New Zealand.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và Toàn quyền New Zealand Cindy Kiro

Trong khuôn khổ chuyến thăm, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm hội kiến Toàn quyền New Zealand Dame Cindy Kiro; hội đàm với Thủ tướng New Zealand Christopher Luxon; hội kiến Chủ tịch Quốc hội New Zealand Gerry Brownlee; chứng kiến lễ trao văn kiện hợp tác và gặp gỡ báo chí; dự và phát biểu tại Hội nghị bàn tròn doanh nghiệp New Zealand - Việt Nam và Diễn đàn Giáo dục đại học và Giáo dục nghề nghiệp Việt Nam - New Zealand…

Tại các cuộc tiếp xúc, hai bên cùng nhìn lại những thành tựu đạt được trong quan hệ song phương kể từ khi hai nước nâng cấp quan hệ lên Đối tác Chiến lược toàn diện vào năm 2025. Hai bên nhất trí tiếp tục củng cố tin cậy chính trị, phát triển toàn diện quan hệ hai nước thông qua việc tăng cường trao đổi, tiếp xúc cấp cao và các cấp, trên cả kênh Đảng, Nhà nước, Quốc hội và giao lưu nhân dân, qua đó phát huy hiệu quả các cơ chế trao đổi chính sách. Thủ tướng Christopher Luxon khẳng định New Zealand sẽ tiếp tục thúc đẩy mạnh mẽ hợp tác trong lĩnh vực thương mại và đầu tư, qua đó tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp hai nước có những cơ hội hợp tác, đầu tư vào nhau.

Đánh giá cao sự hỗ trợ thiết thực, hiệu quả của Chính phủ New Zealand dành cho Việt Nam trong nhiều năm qua, nhất là trong các lĩnh vực nông nghiệp, môi trường, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm bày tỏ mong muốn tiếp tục đồng hành trong xây dựng nền nông nghiệp xanh, phát thải thấp, thích ứng biến đổi khí hậu, bảo đảm an ninh lương thực và nâng cao giá trị gia tăng cho nông sản; xây dựng các mô hình hợp tác tiêu biểu về nông nghiệp bền vững. Hai bên nhất trí đưa giáo dục, du lịch, kết nối và giao lưu nhân dân trở thành động lực quan trọng của quan hệ song phương. Theo đó, hai bên sẽ mở rộng hợp tác trong đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, có trình độ, chuyên môn và kỹ năng đáp ứng giai đoạn phát triển mới; thúc đẩy các hãng hàng không của hai nước sớm mở đường bay thẳng để thu hẹp khoảng cách địa lý giữa hai nước, góp phần mở ra nhiều cơ hội giao lưu nhân dân, hợp tác mới, thực chất hơn và toàn diện hơn.

Hai bên khẳng định sẽ tiếp tục tăng cường hợp tác hơn nữa trong các vấn đề khu vực và quốc tế cùng quan tâm trên các diễn đàn đa phương, đặc biệt là Liên Hợp Quốc. Hai bên cũng tái khẳng định tầm quan trọng của việc thượng tôn pháp luật quốc tế ở khu vực và giải quyết tranh chấp tại Biển Đông bằng các biện pháp hòa bình, phù hợp với luật pháp quốc tế, đặc biệt là Công ước Liên Hợp Quốc về Luật Biển năm 1982 (UNCLOS 1982).

Cũng trong khuôn khổ chuyến thăm, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và Thủ tướng New Zealand Christopher Luxon đã chứng kiến trao các văn kiện hợp tác giữa các Bộ, ngành hai nước. Các văn kiện gồm: Thỏa thuận thực thi về Hợp tác gìn giữ hòa bình giữa Bộ Quốc phòng nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và Bộ Quốc phòng New Zealand và Lực lượng Quốc phòng New Zealand; Thỏa thuận hợp tác giáo dục giữa Bộ GD&ĐT Việt Nam và Bộ Giáo dục New Zealand; Bản ghi nhớ về hợp tác trong lĩnh vực nông nghiệp và môi trường giữa Bộ Nông nghiệp và Môi trường Việt Nam và Bộ Các ngành cơ bản New Zealand; Gói thỏa thuận về tiếp cận thị trường giữa Bộ Các ngành cơ bản New Zealand và Bộ Nông nghiệp và Môi trường Việt Nam; Thư về các khoản tài trợ được công bố: Sáng kiến CGIAR Asian Mega Deltas; Sáng kiến Nông nghiệp thông minh thích ứng với khí hậu ASEAN.

Nhân dịp này, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và Toàn quyền New Zealand cùng thăm triển lãm các tác phẩm của nhiếp ảnh gia nổi tiếng Fiona Pardington tại phòng triển lãm nghệ thuật đương đại Starkwhite. Đây là hoạt động giao lưu văn hóa ý nghĩa trong khuôn khổ chuyến thăm cấp Nhà nước, góp phần tăng cường hiểu biết về văn hóa, lịch sử và con người New Zealand, đồng thời thể hiện sự coi trọng của lãnh đạo hai nước đối với giao lưu văn hóa, nghệ thuật và kết nối nhân dân, một trong những nền tảng quan trọng của quan hệ hữu nghị Việt Nam - New Zealand.

P.V (tổng hợp)

> *"Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và Thủ tướng Luxon hoan nghênh mối quan hệ ngày càng phát triển giữa nhân dân hai nước, thể hiện qua việc mở rộng các kết nối về giáo dục, du lịch, doanh nghiệp, văn hóa và cộng đồng. Hai bên ghi nhận sự đóng góp của cộng đồng người Việt Nam tại New Zealand và mối liên kết ngày càng tăng giữa các cơ quan, doanh nghiệp và thanh niên hai nước. Hai bên cũng hoan nghênh hợp tác chặt chẽ trong ngoại giao kênh 2, thúc đẩy đối thoại thường xuyên giữa các viện nghiên cứu của hai bên.*
>
> *Hai bên tái khẳng định giao lưu nhân dân, đặc biệt trong lĩnh vực giáo dục, là nền tảng quan trọng của quan hệ đối tác lâu dài giữa hai nước. Hai lãnh đạo hoan nghênh các chương trình trao đổi sinh viên, học bổng, chương trình học thuật chung và liên kết giữa các cơ sở giáo dục đại học ngày càng tăng."*
>
> **(Trích Tuyên bố chung giữa Việt Nam và New Zealand nhân chuyến thăm cấp Nhà nước của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm tới New Zealand)**

Công khai, duy trì đường dây nóng hỗ trợ khách du lịch

Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam (Bộ VHTTDL) vừa có văn bản gửi các Sở quản lý du lịch các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương yêu cầu chuẩn bị tốt các điều kiện phục vụ khách du lịch trong dịp Quốc khánh 2.9 và các tháng cuối năm 2026.

Nhằm chuẩn bị các điều kiện phục vụ khách du lịch, đảm bảo an ninh, an toàn, nâng cao chất lượng dịch vụ du lịch trong dịp nghỉ lễ Quốc khánh 2.9 và các tháng cuối năm 2026, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam đề nghị Sở Du lịch, Sở VHTTDL các tỉnh, thành phố thực hiện tốt một số nội dung, tăng cường công tác quản lý đối với các hoạt động kinh doanh du lịch, dịch vụ du lịch trên địa bàn; rà soát, kiểm tra việc chấp hành các điều kiện kinh doanh, bảo đảm chất lượng dịch vụ, bảo đảm an ninh, an toàn, phòng cháy và chữa cháy, bảo vệ môi trường, an toàn thực phẩm và các quy định pháp luật có liên quan; kịp thời xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm pháp luật nhằm giữ gìn môi trường du lịch văn minh, thân thiện, chuyên nghiệp, an toàn và hấp dẫn. Trong đó lưu ý kiểm tra, xử lý theo thẩm quyền việc sử dụng biển hiệu, từ ngữ, hình ảnh, biểu tượng, quảng bá hạng cơ sở lưu trú du lịch không đúng quy định.

Chỉ đạo doanh nghiệp trên địa bàn xây dựng các chương trình, sản phẩm phù hợp với nhu cầu của khách du lịch trong nước và quốc tế; tăng cường liên kết giữa các địa phương, doanh nghiệp trong hoạt động xúc tiến, quảng bá và xây dựng sản phẩm du lịch liên vùng. Tuyên truyền, khuyến cáo khách du lịch về việc tham gia bảo hiểm du lịch; lựa chọn các chương trình du lịch do doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ lữ hành tổ chức; có hình thức cảnh báo rủi ro khi tham gia các tour du lịch tự phát hoặc các chương trình du lịch do cá nhân, KOL, KOC quảng bá, tổ chức không bảo đảm các điều kiện theo quy định của pháp luật.

Thực hiện công khai, duy trì đường dây nóng hỗ trợ khách du lịch; kịp thời tiếp nhận, xử lý các thông tin phản ánh của du khách, người dân và doanh nghiệp liên quan đến hoạt động du lịch, không để xảy ra tình trạng tùy tiện nâng giá, chèo kéo, ép khách, ảnh hưởng xấu đến hình ảnh của địa phương và du lịch Việt Nam nói chung...

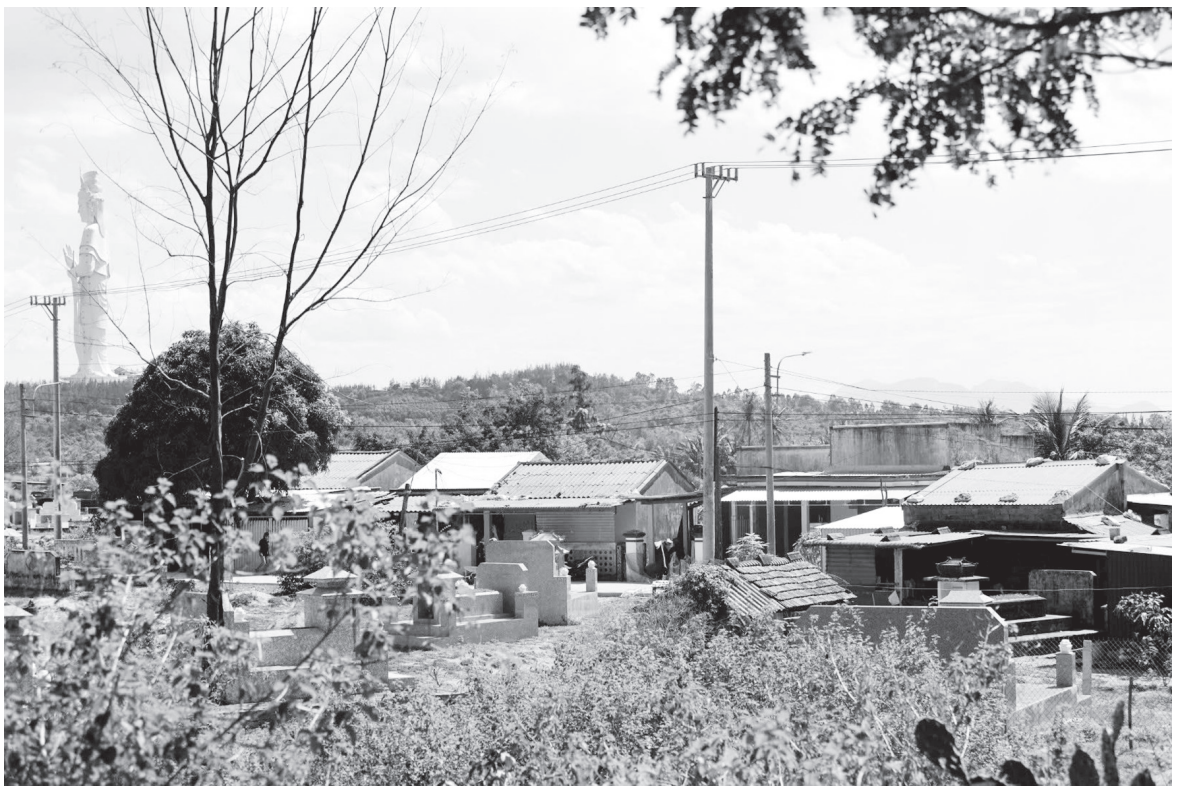
B.N

Những căn nhà sống xen kẽ hàng chục nghìn ngôi mộ

Bài, ảnh: NHƯ ĐỒNG

Gần một trăm hộ dân ở thôn Cổ Lũy, xã Tịnh Khê (Quảng Ngãi) đã quen với cái cảnh mộ phần nằm xen kẽ ngay cạnh nhà. Phía sau của sự quen thuộc ấy là những nỗi lo lắng về môi trường sống, nguồn nước sinh hoạt và mong muốn có một nơi ở ổn định, an toàn hơn cho thế hệ mai sau.

Tại xóm Khê An và Khê Thành A, thôn Cổ Lũy, ranh giới giữa khu dân cư và nghĩa địa nhân dân thôn Cổ Lũy gần như không còn rõ ràng. Những căn nhà nằm lọt giữa các dãy mộ; lối đi nhỏ trở thành đường vào nhà dân, hàng rào tạm bợ là ranh giới giữa nơi ở và nơi an nghỉ của người đã khuất.

Những căn nhà của người dân nằm xen kẽ với các phần mộ

Sống giữa những dãy mộ

Nghĩa địa nhân dân thôn Cổ Lũy rộng khoảng 10ha, hiện có khoảng 20.000 ngôi mộ. Theo người dân, nhiều phần mộ đã tồn tại hàng chục năm, gắn với lịch sử cư trú của các xóm Khê An, Khê Thành A. Một số trường hợp vẫn được an táng tại khu vực này khiến khoảng cách giữa nghĩa địa và khu dân cư ngày càng thu hẹp.

Gia đình bà Nguyễn Thị Hường, 68 tuổi, đã sống tại đây khoảng 25 năm. Những năm đầu, bà chưa quá bận tâm đến điều kiện môi trường. Tuy nhiên, càng về sau, nỗi lo về nguồn nước sinh hoạt càng lớn khi nước giếng xuất hiện nhiều phèn. "Phèn trắng nhiều lắm. Nấu ăn là nó đọng dưới đáy nồi. Ăn uống không đảm bảo nên giờ gia đình phải mua nước dùng", bà Hường chia sẻ. Theo bà Hường, mỗi khi có trường hợp chôn cất mới gần khu dân cư, người dân lại báo với thôn và mong chính quyền xem xét. "Mình lo nguồn nước bị ảnh hưởng, lâu ngày con em càng lớn rồi sinh bệnh tật", bà Hường nói.

Những lo lắng của người dân hiện chủ yếu xuất phát từ điều kiện sinh hoạt thực tế. Việc nguồn nước ngầm có bị ảnh hưởng bởi khu vực nghĩa địa hay không cần được cơ quan chuyên môn kiểm tra, đánh giá bằng các chỉ tiêu môi trường cụ thể. Không chỉ nhà dân, một cơ sở giáo dục cũng nằm khá gần khu vực nghĩa trang. Trường Tiểu học Tịnh Khê (phân hiệu Cổ Lũy) cách khu vực nghĩa trang khoảng 50m. Sau lưng trường học và những dãy mộ là một cung đường nhỏ hẹp. Với nhiều học sinh địa phương, việc đi qua những phần mộ san sát đã trở thành một phần quen thuộc của hành trình đến trường. Người dân nơi đây đã quen với những ngôi mộ nằm cạnh nhà. Nhưng "quen" không đồng nghĩa với hết lo.

> *"Toàn thôn hiện có 1.295 hộ dân, riêng khu vực xung quanh nghĩa địa nhân dân thôn có gần 100 hộ sinh sống. Các hộ dân tại đây hình thành từ nhiều chục năm trước. Điều kiện sống còn hạn chế, người dân chưa được sử dụng hệ thống nước sạch tập trung mà chủ yếu khai thác nước từ giếng khoan. Người dân sống xung quanh nghĩa địa hiện chưa có nước sạch nên vẫn phải đóng giếng khoan để sử dụng. Điều này khiến bà con lo lắng về môi trường và chất lượng cuộc sống về lâu dài."*
>
> **(Trưởng thôn Cổ Lũy NGUYỄN VĂN KHÔI)**

Bà Nguyễn Thị Hường cho biết gia đình phải mua nước sử dụng

Mong nguồn nước sạch…

Với người dân Cổ Lũy, nhu cầu trước mắt là có nguồn nước sạch, bảo đảm vệ sinh để sử dụng lâu dài. Bà Võ Thị Thanh Tuyền cho biết, nếu địa phương có phương án phù hợp, hỗ trợ người dân di dời đến khu vực tái định cư, gia đình bà cũng sẵn sàng. "Nhà nước mà có nhu cầu tái định cư cho dân thì chúng tôi cũng mừng. Ai cũng mong muốn con cháu sau này có điều kiện sống tốt hơn", bà Tuyền, ở xóm Khê Thành A chia sẻ.

Nhiều gia đình đã sinh sống tại đây vài chục năm. Phần lớn đến ở khi điều kiện kinh tế còn khó khăn, việc lựa chọn nơi cư trú khi ấy không có nhiều phương án. Vì vậy, câu chuyện di dời đối với họ không đơn giản là chuyển một căn nhà, mà còn liên quan đến đất đai, sinh kế và cuộc sống đã gắn bó qua nhiều năm. Trưởng thôn Cổ Lũy Nguyễn Văn Khôi cho biết, toàn thôn hiện có 1.295 hộ dân; riêng khu vực xung quanh Nghĩa địa nhân dân thôn có gần 100 hộ sinh sống. Theo ông Khôi, các hộ dân tại đây hình thành từ nhiều chục năm trước. Điều kiện sống còn hạn chế, người dân chưa được sử dụng hệ thống nước sạch tập trung mà chủ yếu khai thác nước từ giếng khoan. "Người dân sống xung quanh nghĩa địa hiện chưa có nước sạch nên vẫn phải đóng giếng khoan để sử dụng. Điều này khiến bà con lo lắng về môi trường và chất lượng cuộc sống về lâu dài", ông Khôi nói.

Ban thôn và Chi ủy Chi bộ đã nhiều lần kiến nghị chính quyền địa phương xây dựng phương án cung cấp nước sạch cho người dân. Đây được xem là giải pháp cần thiết nhằm cải thiện điều kiện sinh hoạt cho các hộ dân đang sống gần nghĩa trang. Cùng với đó, địa phương được kiến nghị có phương án dừng việc chôn cất tại khu nghĩa địa hiện hữu, hướng người dân đến các khu nghĩa trang đã được quy hoạch. "Chúng tôi mong các cấp chính quyền sớm có giải pháp, nhất là sớm đóng cửa nghĩa địa và cấp nước sạch để người dân bảo đảm chất lượng cuộc sống", ông Khôi kiến nghị.

Chờ một giải pháp căn cơ

Ông Bạch Khôi Nam, Phó Chủ tịch UBND xã Tịnh Khê cho biết, khu nghĩa địa hiện có hơn 20.000 ngôi mộ, tồn tại từ lâu và nằm gần khu dân cư. Đây chủ yếu là nơi an táng của người dân các xóm Khê Thành A, Khê An qua nhiều thế hệ. Địa phương đã định hướng di dời toàn bộ số mộ đến các khu nghĩa trang tập trung theo quy hoạch. Tuy nhiên, việc di dời cần nguồn kinh phí rất lớn nên trước mắt chưa thể thực hiện đồng loạt.

"Địa phương đang tuyên truyền, vận động người dân không tiếp tục mai táng tại khu vực này mà chuyển sang các nghĩa trang đã được quy hoạch", ông Nam cho biết. Xã cũng đưa việc mở rộng nghĩa địa tại khu vực Khê Thượng (Tịnh Khê cũ) vào kế hoạch đầu tư công trung hạn, nhằm chuẩn bị quỹ đất phục vụ nhu cầu an táng và từng bước tạo điều kiện di dời các phần mộ. Ông Nam thông tin, khu vực hơn 20.000 ngôi mộ nằm trong phạm vi đề xuất dự án Khu đô thị và Quảng trường biển. Trong phương án đề xuất dự án đã tính toán việc di dời toàn bộ số mộ đến vị trí mới theo quy hoạch. Nếu dự án được triển khai, đây sẽ là cơ hội để di dời đồng loạt, giải quyết căn cơ tình trạng nghĩa địa nằm xen kẽ khu dân cư.

"Địa phương mong muốn có dự án triển khai để giải quyết đồng loạt việc di dời. Nếu chỉ trông vào nguồn lực của xã thì sẽ cần rất nhiều thời gian", ông Nam nói. Bên cạnh bài toán di dời, vấn đề nước sạch cũng được chính quyền địa phương xác định là nhu cầu cấp thiết. Theo ông Nam, nhiều khu vực Tịnh Khê, Tịnh Kỳ cũ… vẫn chưa được cung cấp nước sạch ổn định, trong khi một số nơi có nguy cơ xâm nhập mặn. Trước mắt, xã vận động người dân áp dụng các biện pháp lọc, lắng và sử dụng thiết bị lọc nước để bảo đảm vệ sinh. Về lâu dài, địa phương tiếp tục kiến nghị tỉnh kêu gọi đầu tư các dự án cấp nước sạch, nhất là tại các khu dân cư ven biển và khu vực gần nghĩa địa.

Người dân đã dần quen với những ngôi mộ nằm xen kẽ ngay cạnh nhà. Nhưng điều họ mong muốn không phải là tiếp tục "quen" với hoàn cảnh ấy, mà là một ngày có nguồn nước sạch, môi trường sống bảo đảm và một nơi ở ổn định hơn cho các thế hệ mai sau. ■

Khám phá đập thủy lợi 900 tuổi vẫn sừng sững của người Chăm

Bài, ảnh: NGUYỄN THỊ HOÀNG

Giữa vùng đất khô hạn Nam Khánh Hòa, dòng sông Cái vẫn âm thầm chảy, mang theo nguồn sống cho hàng ngàn ha ruộng đồng nhờ một công trình thủy lợi cổ xưa.

> *Năm 1889, các kỹ sư người Pháp đã hoài nghi về độ bền của con đập đá xếp này nên quyết định dịch chuyển vị trí xây đập lên phía thượng nguồn khoảng 50m, thay thế bằng bê tông cốt thép hiện đại. Tuy nhiên, chỉ một năm sau, cơn lũ dữ đã cuốn trôi hoàn toàn công trình mới, chỉ còn lại phần khung. Thất bại này buộc người Pháp phải nhìn nhận lại giá trị của đập Nha Trinh, quay lại tu bổ hệ thống kênh rạch cũ và gia cố thêm bê tông.*

Đập Nha Trinh huyền thoại nối đôi bờ sông Dinh

Đó là đập Nha Trinh (thuộc xã Nhơn Sơn, Ninh Sơn, Ninh Thuận nay là Phước Hậu, tỉnh Khánh Hòa) là công trình bằng đá và chà bồi đã tồn tại gần chín thế kỷ, minh chứng cho tầm nhìn vượt thời đại của người Chăm xưa trong nghệ thuật dẫn thủy nhập điền.

Nằm vắt mình qua dòng sông Dinh (sông Cái), đập Nha Trinh hiện ra với vẻ trầm mặc, cổ kính nhưng đầy uy lực. Nhìn từ xa, con đập dài 385m, cao 5m và rộng 3m này trông như một chiến lũy đá kiên cố. Được xây dựng vào thế kỷ XII dưới thời vua Pô Klong Garai, công trình này là minh chứng cho tài năng trị thủy của người Chăm xưa. Bằng phương pháp dẫn thủy nhập điền, hệ thống đập Nha Trinh đã đưa nước về tưới tiêu cho cả một vùng đất bán hoang mạc khô cằn. Điều đáng chú ý là công trình ấy được kiến tạo hoàn toàn bằng phương pháp thủ công: Chỉ dùng đá hộc xếp chồng lên nhau và gia cố bằng chà bồi.

Thế nhưng, chính cấu trúc tưởng chừng đơn giản ấy lại ẩn chứa một tư duy kỹ thuật đáng kinh ngạc. Suốt gần 900 năm, dù bao mùa lũ dữ đổ về từ thượng nguồn, đập Nha Trinh vẫn đứng vững, điều tiết dòng nước để tưới mát cho những cánh đồng khô hạn vùng Nam Khánh Hòa. Theo nhiều tài liệu lịch sử, năm 1889, các kỹ sư người Pháp đã hoài nghi về độ bền của con đập đá xếp này nên quyết định dịch chuyển vị trí xây đập lên phía thượng nguồn khoảng 50m, thay thế bằng bê tông cốt thép hiện đại. Tuy nhiên, chỉ một năm sau, cơn lũ dữ đã cuốn trôi hoàn toàn công trình mới, chỉ còn lại phần khung.

Phong cảnh hoang sơ của đập Nha Trinh

Thất bại này buộc người Pháp phải nhìn nhận lại giá trị của đập Nha Trinh, quay lại tu bổ hệ thống kênh rạch cũ và gia cố thêm bê tông. Dù trải qua nhiều đợt trùng tu, điều khiến giới chuyên gia thủy lợi ngày nay phải thán phục là phần nền cốt bằng đá từ thế kỷ XII vẫn đứng vững nguyên vẹn dưới dòng nước xiết. Ngày nay, đập Nha Trinh không chỉ là di sản văn hóa thu hút du khách mà vẫn đang thực hiện sứ mệnh kinh tế quan trọng. Công trình tiếp tục đóng vai trò điều tiết, cung cấp nguồn nước tưới tiêu cho nông nghiệp địa phương, góp phần đảm bảo an ninh lương thực cho cả vùng.

Vượt qua quy luật thời gian, đập Nha Trinh là minh chứng cho sự hòa hợp giữa sáng tạo của con người và tự nhiên. Bài học "thuận thiên" và kinh nghiệm dẫn thủy nhập điền từ 900 năm trước của tiền nhân vẫn còn nguyên giá trị đối với hậu thế. Với những câu chuyện lịch sử độc đáo cùng cảnh quan thiên nhiên tươi đẹp, trong lành của đôi bờ sông Dinh, đập Nha Trinh hứa hẹn mang đến cho du khách một trải nghiệm khó quên khi đặt chân đến vùng đất Phước Hậu. ■

Yêu cầu xử lý khu nuôi cá lồng, dựng nhà nổi tự phát trên sông Như Ý

Ông Hoàng Việt Cường, Chánh Văn phòng UBND TP Huế cho biết, thành phố yêu cầu phường Vỹ Dạ xử lý dứt điểm tình trạng nuôi cá lồng trái phép trên sông Như Ý dẫn đến nguy cơ tái phát xóm vạn đò ở khu vực này. Theo UBND phường Vỹ Dạ, địa phương đã yêu cầu các hộ dân hoàn thành việc tháo dỡ vào cuối tháng 8.2026. Đến nay, 28 hộ đã ký cam kết tháo dỡ, trong đó 2 hộ đã thực hiện. Một số hộ còn lại chưa ký cam kết và đang được chính quyền tiếp tục tuyên truyền, vận động chấp hành.

Theo ghi nhận, khu vực ven sông Như Ý (một nhánh của sông Hương), đoạn giáp đường Hàn Mạc Tử đang có hàng chục lồng bè nuôi cá cùng nhiều nhà nổi, còn gọi là nhà chồ, được dựng trên mặt sông để sinh hoạt. Tình trạng này gây nhếch nhác, tiềm ẩn nguy cơ ô nhiễm môi trường, ảnh hưởng dòng chảy của sông và mỹ quan đô thị. UBND phường Vỹ Dạ cho biết, hoạt động nuôi cá lồng tại khu vực này đã diễn ra tự phát từ nhiều năm trước. Đây là nuôi cá lồng tự phát, không có cơ quan thẩm quyền nào cho phép. Có 31 hộ nuôi với diện tích chiếm dụng mặt nước sông Như Ý khoảng 1ha. Theo chính quyền địa phương, các hộ dân này chủ yếu là những người làm nghề đánh bắt thủy sản trên các tuyến sông ở TP Huế, tận dụng nguồn cá có giá trị kinh tế thấp làm thức ăn nuôi cá để tăng thu nhập.

Tình trạng nuôi cá lồng tự phát trên sông Như Ý qua trung tâm TP Huế kéo theo việc hình thành xóm nhà chồ gây nhếch nhác

Trước đây, phường đã nhiều lần yêu cầu người dân tháo dỡ lồng bè, nghiêm cấm việc nuôi cá tự phát trên sông. Tuy nhiên, do liên quan đến sinh kế của các hộ dân nên việc xử lý gặp khó khăn và địa phương phải báo cáo UBND TP Huế xin ý kiến chỉ đạo. Hiện cùng với tuyên truyền vận động người dân giải tỏa, tháo dỡ lồng bè và nhà nổi trên sông thì phường cũng nghiên cứu giải pháp hỗ trợ sinh kế phù hợp cho người dân. Việc hình thành khu vực nuôi cá lồng và các nhà nổi tự phát trên sông Như Ý ngay gần trục trung tâm của TP Huế khiến nhiều người lo ngại hình thành "xóm vạn đò".

Cách đây 20 năm, tỉnh Thừa Thiên Huế, nay là TP Huế đã triển khai chương trình nhân văn khi đưa hàng nghìn hộ dân vạn đò trên sông Hương và vùng đầm phá lên bờ tái định cư.

Tin, ảnh: SƠN THÙY

Quảng Trị chuẩn bị cho Năm Du lịch quốc gia 2027

NGUYỄN ANH

Chuẩn bị công tác tổ chức Năm Du lịch quốc gia - Quảng Trị năm 2027, ngày 13.8 tại Hà Nội, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong và Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Trị Lê Hồng Vinh chủ trì buổi làm việc với sự tham gia của lãnh đạo các đơn vị trực thuộc Bộ VHTTDL và UBND tỉnh Quảng Trị, đại diện Sở VHTTDL Hà Nội, đại diện một số doanh nghiệp.

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong phát biểu tại buổi làm việc với UBND tỉnh Quảng Trị về công tác tổ chức Năm Du lịch quốc gia - Quảng Trị 2027 Ảnh: GIA PHÚC

Ba cao trào sự kiện trong năm 2027

Phát biểu tại buổi làm việc, Thứ trưởng Hồ An Phong cho rằng, Quảng Trị đang có nhiều lợi thế để tổ chức Năm Du lịch quốc gia 2027 với tài nguyên du lịch nổi bật, thiên nhiên kỳ vĩ và những giá trị lịch sử, ký ức hào hùng. Theo Thứ trưởng Hồ An Phong, du lịch Quảng Trị đang phục hồi tốt, song sản phẩm du lịch vẫn chưa thật sự phong phú. Vì vậy, Năm Du lịch quốc gia - Quảng Trị 2027 được kỳ vọng thúc đẩy phát triển du lịch, kinh tế địa phương, đóng góp vào mục tiêu tăng trưởng hai con số và sự phát triển chung của đất nước.

Tại buổi làm việc, các đại biểu tập trung trao đổi về kế hoạch, nhiệm vụ, mục tiêu và phân công trách nhiệm. Sau khi hoàn thiện các nội dung, Bộ VHTTDL sẽ hoàn chỉnh Đề án Tổ chức Năm Du lịch quốc gia - Quảng Trị 2027 để trình Thủ tướng phê duyệt. Thứ trưởng Hồ An Phong lưu ý Quảng Trị khi tổ chức các sự kiện Năm Du lịch quốc gia - Quảng Trị năm 2027 cần giải quyết bài toán mùa vụ, chuẩn bị tốt hệ thống cơ sở lưu trú để đón tiếp du khách, đồng thời tính toán những thời điểm và sự kiện có khả năng thu hút đông khách.

Theo dự thảo Đề án, chuỗi sự kiện Năm Du lịch quốc gia - Quảng Trị 2027 dự kiến được tổ chức thành ba cao trào vào đầu năm, giữa năm và cuối năm. Các hoạt động nổi bật gồm: Tổ chức họp báo giới thiệu Năm Du lịch quốc gia - Quảng Trị 2027; Tổ chức Lễ hội Hang động Quảng Trị năm 2027; Hội nghị quốc tế về phát triển du lịch mạo hiểm; Lễ Khai mạc "Năm Du lịch quốc gia - Quảng Trị 2027"; Tuần Văn hoá Du lịch Quảng Trị năm 2027; Lễ hội Thống nhất non sông năm 2027; Lễ Bế mạc "Năm Du lịch quốc gia - Quảng Trị 2027"…

Dự kiến có 139 hoạt động xuyên suốt Năm Du lịch quốc gia - Quảng Trị năm 2027, trong đó, 19 hoạt động do các đơn vị thuộc Bộ VHTTDL tổ chức, 34 hoạt động do tỉnh Quảng Trị tổ chức và 86 hoạt động hưởng ứng của các tỉnh, thành phố trên cả nước. Dự thảo Đề án cũng đã đề xuất slogan, logo, thời gian khai mạc, bế mạc và các sự kiện trọng tâm. Chủ đề tiếng Việt được đề xuất là "Quảng Trị - Thiên nhiên kỳ vĩ, Điểm đến hoà bình". Tiếng Anh là "Quang Tri - Majestic Nature, Peaceful Destination" hoặc "Majestic Nature - Destination of Peace".

Cần tính rõ hiệu quả

Một trong những nội dung được tỉnh Quảng Trị quan tâm là xây dựng cơ chế tổ chức và nguồn lực để triển khai sớm các hoạt động. Theo đó, sau khi lấy ý kiến lãnh đạo Bộ và các đơn vị về dự thảo Đề án, Bộ VHTTDL sẽ tiến hành các bước để trình phê duyệt Đề án. Thành phần Ban Chỉ đạo và Tổ giúp việc cũng sẽ được xin ý kiến, sau đó trình lãnh đạo Bộ ký quyết định thành lập.

UBND tỉnh Quảng Trị được đề nghị chủ động thành lập Ban Tổ chức và các Tiểu ban, đồng thời xây dựng và tìm nguồn kinh phí hợp pháp để tổ chức các hoạt động Năm Du lịch 2027. Bộ VHTTDL sẽ hỗ trợ kinh phí thông qua các hoạt động của các đơn vị thuộc Bộ. Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam cũng sẽ phối hợp với Sở VHTTDL Quảng Trị chuẩn bị các nội dung để sớm tổ chức họp báo thông tin về Năm Du lịch quốc gia 2027.

Giám đốc Sở VHTTDL Quảng Trị Lê Minh Tuấn cho biết, thông qua Năm du lịch quốc gia - Quảng Trị năm 2027 tỉnh mong muốn đẩy liên kết phát triển du lịch trong thời gian tới, góp phần thu hút lượng khách trong và ngoài nước tới Quảng Trị. Việc tổ chức các hoạt động trong khuôn khổ Năm Du lịch quốc gia - Quảng Trị 2027 sẽ góp phần thúc đẩy liên kết phát triển du lịch giữa các địa phương trên cả nước, đặc biệt là khu vực Bắc Trung Bộ và Duyên hải miền Trung. Đồng thời, phát huy hiệu quả các giá trị tài nguyên du lịch, kết nối các di sản thế giới, xây dựng sản phẩm du lịch đặc trưng và nâng cao năng lực cạnh tranh của du lịch Quảng Trị. "Tỉnh Quảng Trị đặt mục tiêu trong năm 2027 đón từ 12 triệu đến 13,5 triệu lượt khách du lịch, trong đó khách quốc tế phấn đấu đạt 1- 1,2 triệu lượt; tổng thu từ khách du lịch từ 15.000 đến 16.000 tỉ đồng. Bên cạnh đó, khởi động, khởi công 10 - 15 dự án Khu du lịch nghỉ dưỡng cao cấp, công trình hạ tầng hỗ trợ cho phát triển du lịch và đưa vào khai thác 5 - 10 khách sạn tiêu chuẩn 4 - 5 sao", ông Lê Minh Tuấn nói.

Với 139 hoạt động dự kiến trong cả năm, vấn đề quan trọng là sau Năm Du lịch quốc gia, sản phẩm du lịch, hạ tầng du lịch và nhân lực của Quảng Trị sẽ có những thay đổi cụ thể như thế nào. Việc chuẩn bị Năm Du lịch quốc gia - Quảng Trị 2027 vì vậy đang được đặt trong một cách tiếp cận rộng hơn. Sự kiện phải tạo thêm sản phẩm, mở rộng kết nối, nâng chất lượng dịch vụ và tạo dòng khách ổn định cho Quảng Trị. Đây cũng là yêu cầu được đặt ra xuyên suốt quá trình hoàn thiện Đề án và chuẩn bị cho một năm du lịch có quy mô quốc gia.

Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Trị Lê Hồng Vinh mong rằng: "Năm Du lịch quốc gia - Quảng Trị năm 2027 thực sự làm thay đổi du lịch, kinh tế địa phương và liên kết phát triển du lịch ở trong và ngoài nước. Bên cạnh đó, việc tổ chức phải hướng tới mục tiêu rõ ràng là sau khi đăng cai, Quảng Trị sẽ thu được những gì, kinh tế và du lịch của tỉnh sẽ phát triển như thế nào? Chúng tôi xác định rất rõ vai trò và trách nhiệm, thuận lợi cũng như thách thức khi tổ chức một sự kiện lớn như thế này và sẽ dồn sức để tổ chức thành công".■

Làng nghề dệt lụa Vạn Phúc là điểm đến mới của Hà Nội

UBND TP Hà Nội vừa ban hành Quyết định công nhận điểm du lịch Làng nghề dệt lụa Vạn Phúc - Hà Đông. Quyết định của Thành phố không chỉ ghi nhận những giá trị văn hóa, lịch sử và nghề thủ công truyền thống được gìn giữ qua nhiều thế hệ, mà còn tạo động lực để địa phương phát triển du lịch gắn với bảo tồn di sản.

Làng nghề dệt lụa Vạn Phúc - Hà Đông hiện có hơn 4.000 hộ dân với khoảng 14.620 nhân khẩu, nằm bên dòng sông Nhuệ, cách trung tâm Hà Nội khoảng 10km về phía Tây Nam. Toàn bộ khu vực được quy hoạch bảo tồn và phát triển với diện tích 54,68ha, hướng tới xây dựng không gian làng nghề kết hợp du lịch đặc trưng của Thủ đô.

Việc được công nhận là điểm du lịch được kỳ vọng sẽ tạo thêm động lực để địa phương tiếp tục đầu tư hạ tầng, nâng cao chất lượng dịch vụ, đa dạng hóa sản phẩm và tăng cường kết nối Vạn Phúc với các tuyến du lịch văn hóa, làng nghề của Thủ đô. Đồng thời, đây cũng là bước đi phù hợp với định hướng phát triển công nghiệp văn hóa của Hà Nội, trong đó các làng nghề truyền thống không chỉ là nơi sản xuất mà còn trở thành không gian sáng tạo, trải nghiệm và quảng bá văn hóa.

Với nền tảng lịch sử hơn một nghìn năm, cùng sự kết hợp hài hòa giữa bảo tồn di sản và đổi mới sáng tạo, làng lụa Vạn Phúc được kỳ vọng sẽ trở thành điểm đến hấp dẫn, góp phần đưa Hà Nội phát triển du lịch văn hóa theo hướng bền vững, đồng thời lan tỏa những giá trị tinh hoa của nghề dệt lụa Việt Nam đến với bạn bè trong nước và quốc tế.

L.HƯƠNG

Chuỗi sự kiện kết nối văn hóa, du lịch tại Quảng Ngãi

Chuỗi sự kiện trọng điểm diễn ra từ ngày 14 - 16.8 tại Quảng Ngãi sẽ kết hợp xúc tiến đầu tư với quảng bá văn hóa, du lịch và sản phẩm đặc trưng địa phương, góp phần lan tỏa hình ảnh vùng đất giàu bản sắc, đồng thời mở rộng cơ hội hợp tác, thu hút đầu tư và tăng cường liên kết vùng.

Điểm nhấn của chuỗi sự kiện là sự kết nối giữa phát triển kinh tế với quảng bá những giá trị văn hóa đặc sắc của Quảng Ngãi. Bên cạnh Hội nghị Xúc tiến đầu tư - du lịch, tỉnh sẽ giới thiệu đến các nhà đầu tư, doanh nghiệp và du khách hình ảnh điểm đến, sản phẩm OCOP, sản phẩm đặc trưng, làng nghề truyền thống và tiềm năng phát triển du lịch.

Trong khuôn khổ chương trình, sẽ diễn ra Không gian triển lãm ảnh "Giao thoa Văn hóa Nam Trung Bộ - Tây Nguyên", giới thiệu những nét đặc sắc về văn hóa, đời sống và con người của các địa phương trong khu vực. Cùng với đó là các hoạt động trưng bày, quảng bá sản phẩm đặc trưng của TP.HCM và các tỉnh Duyên hải Nam Trung Bộ, Tây Nguyên, góp phần tăng cường liên kết vùng và mở rộng thị trường tiêu thụ.

NHƯ ĐỒNG

GIẢI BÁO CHÍ TOÀN QUỐC "VÌ SỰ NGHIỆP PHÁT TRIỂN VĂN HÓA VIỆT NAM" LẦN THỨ TƯ:

Tiếp tục khẳng định dấu ấn, sức hút riêng

● **ĐÌNH TOÁN - THANH MAI; ảnh: TRẦN HUẤN**

Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa Việt Nam" lần thứ Tư đã chính thức khởi động với nhiều điểm mới, từ đề tài, quy định sử dụng trí tuệ nhân tạo đến cơ cấu giải thưởng hấp dẫn. Đặc biệt, Lễ trao giải dự kiến diễn ra vào Ngày Văn hóa Việt Nam (24.11).

Lễ Phát động Giải đã diễn ra vào ngày 12.8, tại Hà Nội. Chủ trì Lễ phát động có Phó Chủ tịch Thường trực Hội Nhà báo Việt Nam Nguyễn Đức Lợi, đồng Trưởng BTC Giải; Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Nguyễn Anh Vũ, Phó Trưởng BTC Giải.

Cùng dự có các Phó Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa*: Phan Thanh Nam, Nguyễn Văn Mười, thành viên BTC Giải; lãnh đạo một số đơn vị thuộc Bộ VHTTDL. Buổi lễ thu hút sự tham dự của đông đảo phóng viên các cơ quan thông tấn, báo chí Trung ương và địa phương…

Phó Chủ tịch Thường trực Hội Nhà báo Việt Nam Nguyễn Đức Lợi, đồng Trưởng BTC phát biểu tại Lễ phát động

Kỳ vọng vào những tác phẩm chất lượng

Giải do Bộ VHTTDL phối hợp tổ chức, Báo *Văn Hóa* là cơ quan thường trực. Đây là hoạt động có ý nghĩa quan trọng nhằm ghi nhận, tôn vinh những đóng góp xuất sắc của các tập thể, cá nhân đội ngũ những người làm báo đối với sự nghiệp phát triển văn hóa Việt Nam; đồng thời góp phần thông tin, giới thiệu những kết quả, thành tựu nổi bật trong các lĩnh vực văn hóa, thông tin, gia đình, thể thao và du lịch.

Nhà báo Nguyễn Đức Lợi đánh giá, Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển văn hóa Việt Nam" qua các mùa tổ chức đã thể hiện được nét đặc thù, sức hút riêng. Chính phạm vi rộng và tính chất bao trùm của một Bộ đa ngành, đa lĩnh vực đã tạo nên sự phong phú trong các tác phẩm tham dự Giải. "Qua những mùa giải trước, hội đồng giám khảo nhận thấy bên cạnh những tác phẩm có cách thể hiện mềm mại, giàu tính văn hóa, nghệ thuật và nhân văn, Giải thu hút được không ít tác phẩm thể hiện tính chiến đấu cao, đi sâu phát hiện, phản ánh những vấn đề gai góc trong đời sống văn hóa", nhà báo Nguyễn Đức Lợi đánh giá.

Lễ phát động thu hút sự tham dự của đông đảo phóng viên các cơ quan thông tấn, báo chí

Trên cơ sở đó, BTC mong muốn Giải tiếp tục nhận được sự hưởng ứng, tham gia của đội ngũ những người làm báo trên cả nước. Đặc biệt, BTC kỳ vọng mùa Giải năm nay sẽ có thêm nhiều tác phẩm khai thác đề tài gia đình, tạo sự cân đối, phong phú về nội dung dự thi. Nhà báo Nguyễn Đức Lợi nêu rõ, các tác phẩm tham dự mùa Giải năm nay cần tiếp tục chú trọng chiều sâu và sự sáng tạo. Tuy nhiên, sự sáng tạo phải gắn với chất lượng thông tin, những phát hiện mới, tinh thần dấn thân của người làm báo, đồng thời thể hiện được tác động xã hội và sức lan tỏa của tác phẩm.

Theo Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Nguyễn Anh Vũ, năm 2025 là năm diễn ra nhiều sự kiện trọng đại của Đảng, đất nước và của ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch. Cùng với đó, năm 2026 là năm đầu tiên Ngày Văn hóa Việt Nam 24.11 được tổ chức. Trên tinh thần đó, mùa Giải lần này sẽ có nhiều đổi mới về đề tài và mốc thời gian diễn ra.

Bên cạnh các nội dung, đề tài bám sát toàn diện các lĩnh vực của ngành như văn hóa, thông tin, thể thao, du lịch, gia đình, Giải năm nay cũng mở rộng định hướng khai thác đề tài gắn liền với những sự kiện, chỉ đạo quan trọng với ngành trong thời gian qua. "Đặc biệt, những quan điểm mang tính định hướng và chỉ đạo sâu sát của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm sẽ là nguồn chất liệu lớn, mở ra các đề tài giàu giá trị để các cơ quan báo chí trên toàn quốc khai thác, đầu tư những tác phẩm chất lượng tham dự Giải", Tổng Biên tập Nguyễn Anh Vũ nhấn mạnh.

Tổng Biên tập Nguyễn Anh Vũ lưu ý, năm nay BTC có quy định rõ ràng trong thể lệ về việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo vào các tác phẩm báo chí dự Giải. Bên cạnh đó, một trong những điểm mới được BTC thông tin là cơ cấu giải thưởng được điều chỉnh theo hướng giảm số lượng, nâng cao chất lượng và giá trị tôn vinh. BTC bổ sung Giải Đặc biệt, trao cho tác phẩm xuất sắc nhất được lựa chọn từ 5 loại hình báo chí, với giá trị 100 triệu đồng và một chuyến du lịch.

Đối với mỗi loại hình báo chí, cơ cấu giải gồm: 1 giải Nhất, 2 giải Nhì, 3 giải Ba và 5 giải Khuyến khích. Giá trị giải thưởng gồm: Giải Nhất 50 triệu đồng và một chuyến du lịch; giải Nhì 25 triệu đồng; giải Ba 15 triệu đồng; giải Khuyến khích 10 triệu đồng. Bên cạnh đó, BTC trao 3 giải Tập thể đồng hạng cho 3 cơ quan báo chí có nhiều tác phẩm tham dự và đạt kết quả cao. Cơ cấu giải thưởng đã được BTC xem xét kỹ lưỡng, đảm bảo cơ cấu giải hợp lý và tính hấp dẫn.

Khuyến khích các tác phẩm có tính phát hiện

Thông tin thêm về Giải, Phó Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Phan Thanh Nam cho biết, Giải tuyển chọn, trao cho các tác giả, nhóm tác giả có tác phẩm báo chí xuất sắc, phản ánh người thật, việc thật; có tính phát hiện, chính xác, kịp thời về những tập thể, cá nhân, hành động tích cực, điển hình tiên tiến, phê phán những thói hư, tật xấu trong xã hội…

Trọng tâm là Chương trình hành động của Bộ VHTTDL thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam; Nghị quyết của Quốc hội về phát triển văn hóa Việt Nam. Việc triển khai Văn kiện Đại hội XIV của Đảng đi vào cuộc sống, hiện thực hóa các Chỉ thị, Nghị quyết của Trung ương, cấp ủy các cấp; vai trò, tầm quan trọng của văn hóa đối với sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Các bài viết về chỉ đạo của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm; lãnh đạo Đảng, Nhà nước gắn với sự đổi mới, nỗ lực của ngành Văn hoá, Thông tin, Thể thao và Du lịch… Công tác xây dựng, hoàn thiện thể chế, cơ chế, chính sách theo hướng "kiến tạo", "khơi thông" nguồn lực phát triển văn hóa, thể thao và du lịch.

Các bài viết phản ánh quá trình xây dựng con người Việt Nam thời kỳ đổi mới, phát triển và hội nhập, gắn với gìn giữ, phát huy giá trị gia đình, hệ giá trị văn hóa và giá trị quốc gia - dân tộc; kết hợp hài hòa truyền thống với những giá trị thời đại. Cùng với đó là những vấn đề về bảo tồn, phát huy di sản, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại, xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, nâng cao đời sống và mức hưởng thụ văn hóa của nhân dân. Các tác phẩm về phát triển văn hóa đọc, chuyển đổi số trong thư viện, xây dựng mạng lưới thư viện hiện đại cũng được quan tâm. Bộ Quy tắc ứng xử văn hoá trên môi trường số; xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh trên không gian mạng…

Các tác phẩm có thể khai thác các nội dung về những thành tích, bài học để thể thao Việt Nam vươn tầm; nâng cao nhận thức về thể dục, thể thao trong cộng đồng; những dấu ấn, giải pháp nâng cao năng lực cạnh tranh của du lịch Việt Nam, hướng tới phát triển du lịch thành ngành kinh tế mũi nhọn. Giáo dục, xây dựng văn hóa gia đình, giữ gìn giá trị truyền thống và phát hiện những mô hình mới, cách làm hay, tập thể, cá nhân tiêu biểu trong phát triển văn hóa, con người Việt Nam.

Giải cũng khuyến khích các tác phẩm đi sâu phản ánh thực trạng cơ chế, chính sách trong lĩnh vực văn hóa, thông tin, gia đình, thể thao, du lịch; chỉ ra những khó khăn, vướng mắc, bất cập và đề xuất giải pháp hoàn thiện… ■

> *- Các tác phẩm báo chí tham dự Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa Việt Nam" lần thứ Tư phải được đăng, phát trong thời gian từ ngày **1.8.2025** đến hết ngày **31.8.2026**. Hồ sơ tham dự Giải nộp trực tiếp hoặc gửi qua đường bưu điện về cơ quan Thường trực Giải đến hết ngày **5.9.2026** (theo dấu bưu điện).*
>
> *- Địa chỉ nhận tác phẩm: Báo Văn Hóa, số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, thành phố Hà Nội.*

Bài toán "tiêu chí" giá trị nổi bật toàn cầu đối với Cổ Loa

● XUÂN TRƯỜNG

UBND thành phố Hà Nội vừa phối hợp với Hội Khoa học Lịch sử Việt Nam, Trường Đại học KHXH&NV (Đại học Quốc gia Hà Nội) tổ chức hội thảo khoa học "Nhận diện giá trị nổi bật toàn cầu của Khu di tích Cổ Loa".

Những vòng thành Cổ Loa (ảnh mang tính đồ họa)

Hội thảo được tổ chức nhằm tiếp tục nhận diện và làm rõ các luận cứ khoa học về giá trị nổi bật toàn cầu của Khu di tích lịch sử Cổ Loa, cung cấp cơ sở khoa học phục vụ việc hoàn thiện Báo cáo tóm tắt trình UNESCO xem xét đưa Khu di tích Cổ Loa vào Danh sách đề cử dự kiến Di sản thế giới; đồng thời định hướng công tác nghiên cứu, bảo tồn và phát huy giá trị di sản trong giai đoạn mới.

Làm rõ những giá trị khác biệt, độc đáo

Giám đốc Trung tâm Bảo tồn di sản Thăng Long - Hà Nội Nguyễn Thanh Quang cho biết, Cổ Loa là một di tích đặc biệt quan trọng của Việt Nam. Giá trị lịch sử, văn hóa, khảo cổ và quân sự của Cổ Loa đã được nhiều thế hệ các nhà khoa học nghiên cứu khẳng định và ngày càng được nhận thức đầy đủ hơn qua thực tiễn bảo tồn, phát huy giá trị di sản.

Theo ông Quang, hội thảo khoa học "Nhận diện giá trị nổi bật toàn cầu của Khu di tích Cổ Loa" không chỉ nhằm tiếp tục chứng minh Cổ Loa có giá trị như thế nào đối với lịch sử và văn hóa dân tộc, mà hướng tới một câu hỏi lớn hơn: Cổ Loa có vị trí và vai trò như thế nào trong tiến trình hình thành và phát triển nhà nước, đô thị cổ ở Việt Nam và Đông Nam Á? Đây cũng chính là yêu cầu đặt ra trong quá trình xây dựng hồ sơ đề cử Khu di tích lịch sử Cổ Loa trở thành di sản thế giới. UNESCO không chỉ xem xét một di sản quan trọng đối với một quốc gia mà quan trọng hơn là di sản đó có đóng góp gì cho nhận thức chung của nhân loại về lịch sử phát triển của các nền văn minh.

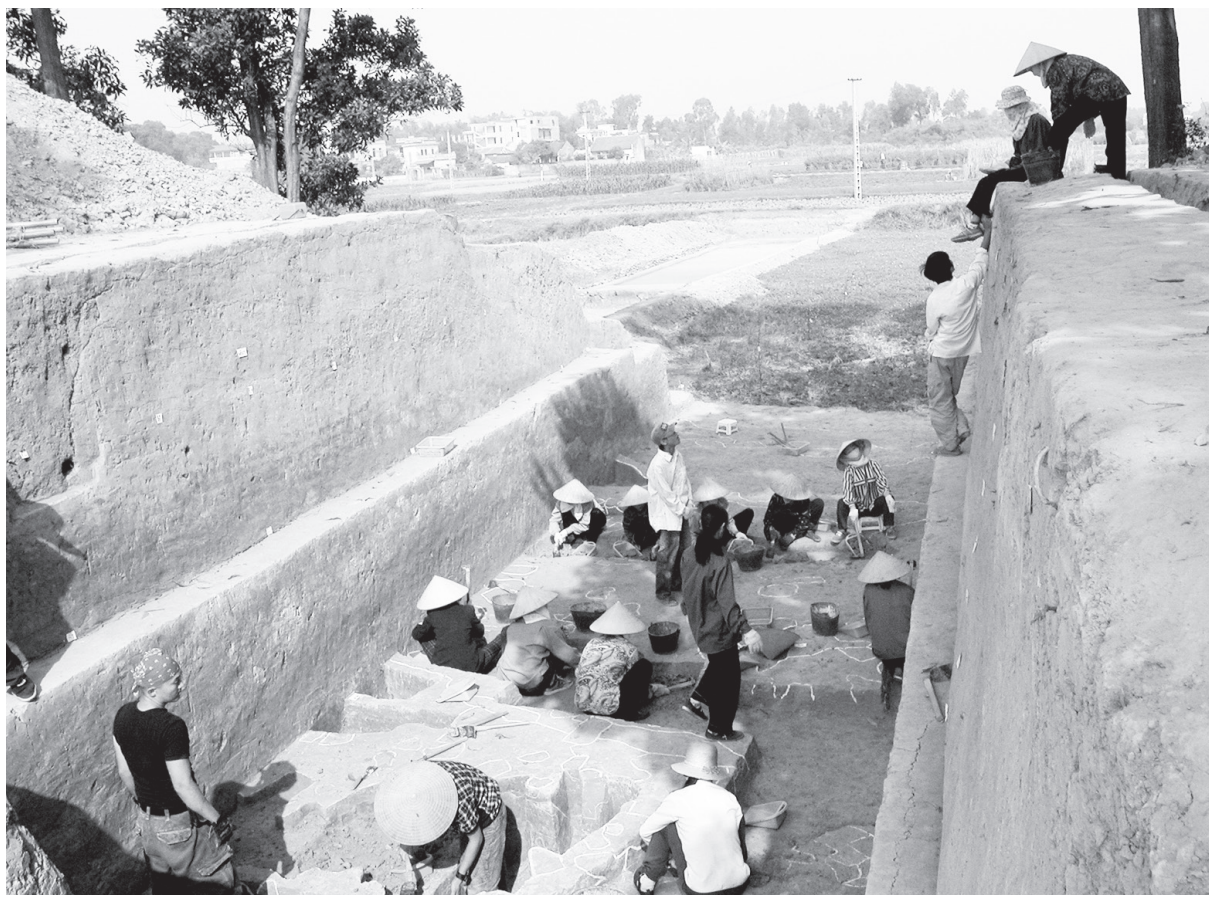
Trên cơ sở nghiên cứu, so sánh và tham vấn chuyên gia, ông Nguyễn Thanh Quang cho biết, định hướng xây dựng luận cứ giá trị nổi bật toàn cầu của Cổ Loa trên hai tiêu chí (iii) và (iv) của Công ước Di sản thế giới. Tiêu chí (iii) nhấn mạnh giá trị của di sản như một bằng chứng độc đáo hoặc đặc biệt về một truyền thống văn hóa hoặc một nền văn minh đã tồn tại hoặc đang tồn tại. Cổ Loa là bằng chứng vật chất quan trọng về quá trình hình thành nhà nước sơ kỳ trên nền tảng văn hóa Đông Sơn, phản ánh sự hội tụ của kỹ nghệ luyện kim, nông nghiệp lúa nước, giao thông đường thủy, kỹ thuật quân sự và tổ chức xã hội. Giá trị của Cổ Loa vì thế không chỉ thuộc về lịch sử Việt Nam, mà còn góp phần làm rõ một giai đoạn quan trọng trong tiến trình hình thành và phát triển các nhà nước sơ kỳ ở Đông Nam Á. Theo tiêu chí (iv), Cổ Loa cho thấy một mô hình tổ chức không gian quyền lực và cảnh quan đặc biệt, được hình thành trên cơ sở kết hợp giữa thành lũy, thủy hệ, không gian cư trú và sản xuất.

Ông Quang cho rằng, hội thảo cần tiếp cận Cổ Loa từ góc nhìn liên ngành, kết hợp khảo cổ học, lịch sử, địa chất, địa mạo, thủy văn, quy hoạch, kiến trúc, bảo tồn và văn hóa phi vật thể; đồng thời đẩy mạnh nghiên cứu so sánh quốc tế, nhằm làm rõ những giá trị khác biệt, độc đáo và nổi bật toàn cầu của Cổ Loa.

Chứng minh tính xác thực của di sản

Theo PGS.TS Vũ Văn Quân (Trường Đại học KHXH&NV, Đại học Quốc gia Hà Nội), những giá trị nổi bật toàn cầu của Khu di tích lịch sử Cổ Loa được thể hiện ở hệ thống thành lũy, mạng lưới thủy hệ cổ, chuỗi di tích khảo cổ cư trú, luyện kim nhiều thời kỳ cùng sự tiếp nối liên tục của không gian làng truyền thống và văn hóa cộng đồng. Khu di tích đáp ứng các tiêu chí của Công ước Di sản thế giới với tư cách là một di sản văn hóa tiềm năng có giá trị nổi bật toàn cầu.

"Giá trị nổi bật của Cổ Loa không chỉ nằm ở sự liên tục của tiến trình lịch sử, văn hóa mà còn ở việc toàn bộ những thành tựu đó được vật chất hóa thành một trung tâm quyền lực của một nhà nước từ sớm. Hệ thống ba vòng thành khép kín, kết hợp với mạng lưới hào nước, thủy hệ tự nhiên, các khu vực chức năng bên trong và bên ngoài thành, phản ánh rõ một cấu trúc chính trị, quân sự có tổ chức, trong đó quyền lực được phân cấp, bảo vệ bằng giải pháp quy hoạch, xây dựng trên quy mô lớn", PGS.TS Vũ Văn Quân nhận định. Với những nghiên cứu về Nhà nước Âu Lạc và kinh đô Cổ Loa, GS.TS Nguyễn Quang Ngọc bổ sung thêm nhiều thông tin hữu ích về giá trị nổi bật toàn cầu của di tích Cổ Loa. Theo đó, thành Cổ Loa là hình ảnh tập trung trình độ phát triển vượt trội về nhiều mặt của nước Âu Lạc đời An Dương Vương, đặc biệt là tài năng lao động sáng tạo, những tiến bộ về kỹ thuật xây dựng và nghệ thuật

Một cuộc khai quật hệ thống thành Cổ Loa — Ảnh: VÂN NHA

Vẫn còn những ý kiến khác nhau

Khi đề cập đến việc xây dựng Báo cáo tóm tắt hồ sơ khoa học trình UNECSO xem xét đưa Khu di tích Cổ Loa vào Danh sách đề cử dự kiến Di sản thế giới, một số ý kiến chuyên gia cho rằng, cơ quan chức năng cần phải hết sức thận trọng trong việc nghiên cứu, đánh giá về giá trị di tích, bởi đây không phải lần đầu tiên chúng ta đề nghị vấn đề này. Nói một cách khách quan, Khu di tích Cổ Loa khó có thể đáp ứng một trong các tiêu chí mà UNESCO đề ra.

Ở một góc độ khác, một chuyên gia trong lĩnh vực bảo tồn di sản lại cho rằng, chúng ta cần tích cực xây dựng hồ sơ khoa học trình UNESCO xem xét đối với Khu di tích lịch sử Cổ Loa. Vấn đề quan trọng nhất hiện nay là chúng ta lựa chọn tiêu chí nào để di tích có thể đáp ứng được nhiều yếu tố, trong đó quan trọng nhất vẫn là giá trị nổi bật toàn cầu. "Là người đã từng tham gia xây dựng nhiều hồ sơ di sản thế giới ở Việt Nam, tôi nhận thấy rằng, lựa chọn tiêu chí phù hợp, lập luận xác đáng trong đó có sự so sánh về tính tương đồng và khác biệt… đối với Khu di tích Cổ Loa là câu chuyện cần phải được quan tâm hàng đầu. Lựa chọn tiêu chí đúng sẽ mở ra nhiều cơ hội", vị chuyên gia này cho biết. **L.SƠN**

quân sự tiên tiến trên tầm thời đại.

"Thành Cổ Loa biểu thị một bước phát triển mới của Nhà nước Âu Lạc, của quyền lực xã hội và sự phân hóa xã hội, là đỉnh cao của văn hóa Đông Sơn, văn minh sông Hồng, nền văn minh đầu tiên và chói sáng ở khu vực Đông Nam Á. Kinh thành Cổ Loa đã hội đủ các tiêu chí để trở thành di sản văn hóa thế giới", GS.TS Nguyễn Quang Ngọc nhận định. Khẳng định Thục Phán - An Dương Vương có vai trò quyết định trong việc xây dựng nhà nước Âu Lạc và xây dựng thành Cổ Loa, TS Nguyễn Văn Sơn, Chủ tịch Hội Sử học Hà Nội cho biết, sau hơn 2.000 năm, khu vực này đã có nhiều biến đổi. Khu Ngự Triều Di Quy chỉ còn trong truyền thuyết; khu đền Thượng vốn là công xưởng chế tác vũ khí thời kỳ Hùng Vương, đã trở thành nơi thờ An Dương Vương. Nhiều dấu tích khác thuộc thời Hậu Lê và chủ yếu thời Nguyễn.

Ông Sơn dẫn Quyết định số 1004/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 3.7.2015 phê duyệt Quy hoạch tổng thể bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị Khu di tích thành Cổ Loa, xác định khu vực Cổ Loa có diện tích 860,4ha. Theo TS Nguyễn Văn Sơn, khi xây dựng hồ sơ di sản văn hóa thế giới Cổ Loa cần chứng minh độ chân thực, xác thực của di sản. Nếu thực hiện nghiêm túc Quyết định số 1004 của Thủ tướng Chính phủ, Cổ Loa có khả năng trở thành di sản văn hóa thế giới. Vì thế cần nghiên cứu kỹ Quyết định số 1004 của Thủ tướng Chính phủ, bởi Cổ Loa có ba đặc trưng là lịch sử, nhân văn và sinh thái. Về lịch sử, các nghiên cứu đã làm rõ thành và những di tích liên quan đến thời đại An Dương Vương, đồng thời xác định các lớp văn hóa trước đó như Gò Mun, Đồng Đậu và Phùng Nguyên. Bên cạnh đó, các nhà nghiên cứu đã tìm thấy dấu tích thuộc thế kỷ X gắn với thời kỳ Ngô Quyền. Đồng thời, các dấu tích thuộc thời Đinh, Lý cũng đã được phát hiện tại đây.

Phó Bí thư Thành ủy Hà Nội Nguyễn Văn Phong, Trưởng ban Chỉ đạo triển khai dự án bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị Khu di sản Hoàng thành Thăng Long và Khu di tích lịch sử Cổ Loa khẳng định, hội thảo không chỉ phục vụ việc xây dựng hồ sơ đề nghị UNESCO công nhận Cổ Loa là di sản văn hóa thế giới mà còn góp phần hệ thống hóa các nghiên cứu, xác định những nhiệm vụ cần tiếp tục thực hiện. Theo ông Nguyễn Văn Phong, thành phố đang triển khai quy hoạch 100 năm, xác định sông Hồng là trục trung tâm và khu vực phía Bắc sông Hồng là một trong những động lực phát triển. Cổ Loa cần được đặt trong tổng thể quy hoạch và quá trình phát triển Hà Nội thời gian tới. Do đó, việc nghiên cứu, lập quy hoạch Cổ Loa cần được thực hiện sớm, tránh để quá trình đô thị hóa nhanh tác động đến khu di tích. ■

Nhận thức mới tại địa điểm thành Nà Lữ, thành Bản Phủ

● L.SƠN - C.HIỆU

Sở VHTTDL tỉnh Cao Bằng vừa phối hợp với Viện Khảo cổ học tổ chức tọa đàm "Chia sẻ, giới thiệu kết quả nghiên cứu, phát hiện và nhận thức mới từ cuộc khai quật khảo cổ tại địa điểm thành Nà Lữ; thành Bản Phủ và di tích cự thạch Bản Thảnh".

Hiện trường khai quật thành Nà Lữ

Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Cao Bằng Tô Vũ Ninh cho biết, thời gian qua, kết quả khai quật tại thành Nà Lữ, thành Bản Phủ và di tích cự thạch Bản Thảnh đã phát hiện thêm nhiều dấu tích, di vật và tư liệu có giá trị. Những phát hiện mới đặt ra nhiều vấn đề khoa học cần tiếp tục nghiên cứu, làm rõ, nhất là về niên đại, quá trình hình thành, chức năng, quy mô, đặc điểm cấu trúc và mối quan hệ của các di tích trong tiến trình lịch sử của vùng đất Cao Bằng.

TS Phạm Thanh Sơn (Viện Khảo cổ học) cho hay, việc khai quật tại các điểm đã xuất hiện những nhận thức mới. Tại thành Nà Lữ đã làm rõ được một bộ phận cấu trúc và kỹ thuật xây dựng cổng thành; kỹ thuật đắp thành, tường thành tại cửa Đông Nam thành Nà Lữ; kỹ thuật gia cố, đầm nền khu vực ủng thành; xác định niên đại tuyệt đối, được tạo dựng ít nhất từ thời Lê sơ. Vị trí Vườn Đạn xuất lộ các kiến trúc giai đoạn Trần muộn, Lê sơ và Lê Trung Hưng - Mạc… Thành Bản Phủ cơ bản đắp bằng đất, có pha trộn sỏi, cuội suối nhỏ, các mảnh gốm men Việt Nam và Trung Quốc có niên đại từ thời Lê sơ - Mạc tới thời Nguyễn. Trước khi đắp, nền là dạng đồi gò với chủ yếu thành phần sét thuần có màu vàng, không ghi nhận các kiến trúc, phế tích sớm hơn…

Ở di tích cự thạch Bản Thảnh, dưới các thanh đá lớn tồn tại các cột đá, gạch vồ, cọc gỗ để gia cố, giữ ổn định cho hai thanh lớn; phát hiện thêm các hiện vật thuộc thời kỳ phong kiến, bên cạnh một số mảnh sứ Trung Quốc niên đại Minh của đầu thế kỷ XV… Nhiều nhà khảo cổ kiến nghị, cần tiếp tục nghiên cứu thành Bản Phủ, thành Nà Lữ có trọng điểm với kế hoạch bài bản từ 5-10 năm, làm rõ và xác định các vị trí kiến trúc trong nội thành. Cùng với đó là tập trung xuất bản các báo cáo khoa học, sách chuyên khảo để tạo tiền đề nâng hạng cấp quốc gia đặc biệt sớm. Mời chuyên gia quốc tế có uy tín phối hợp nghiên cứu và xuất bản. Ứng dụng công nghệ quét 3D, Lidar tạo nền tảng dữ liệu số, phục vụ nghiên cứu và bảo tồn tôn tạo và trưng bày tới du khách trong và ngoài nước…

Đối với các di tích ngoài Nà Lữ và Bản Phủ, tập trung nghiên cứu thành Phục Hòa, tiến hành ngay một cuộc khảo sát trên quy mô lớn toàn khu vực để tìm dấu vết các đoạn thành còn lại, xác định quy mô thành Phục Hòa. Nội thành có các phế tích kiến trúc rất lớn, hệ thống lò nung, xưởng đạn đá cần thiết phải được bảo vệ, nghiên cứu gấp, bài bản và có hệ thống sớm. Tiến hành khai quật khảo cổ để tìm hiểu cấu trúc tường thành tại vị trí đoạn tường hiện còn... Cùng với đó là nghiên cứu, khai quật một số di tích kiến trúc, tôn giáo như chùa Đà Quận, đền Quan Triều; khảo sát sớm núi khu vực núi Pò Kiền, chùa Sùng Khánh, xã Hạ Lang có thể liên quan tới kiến trúc tôn giáo lớn thời Lý. Đây là ưu tiên cần làm sớm vì có thể bổ sung tư liệu gắn với biên giới cương vực thời Lý…

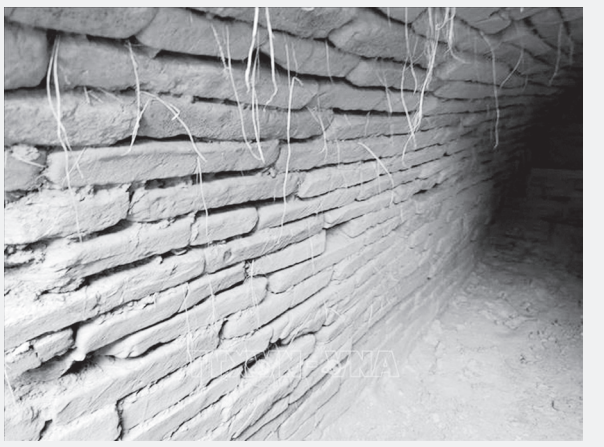
Các địa điểm thành Nà Lữ, thành Bản Phủ và di tích cự thạch Bản Thảnh, thuộc phường Thục Phán. Kết quả khai quật có nhiều phát hiện mới về lịch sử phong kiến Việt Nam, cụ thể là quá trình nhà Mạc đóng đô tại Cao Bằng thế kỷ XVI, XVII, xây dựng chế độ xã hội phong kiến phát triển và giao thương kinh tế với nước ngoài. Đặc biệt, phát hiện mới về kiến trúc cổ tại thành Na Lữ, thành Bản Phủ, đôi guốc đá ở di tích cự thạch Bản Thảnh phát hiện nhiều cổ vật khẳng định Cao Bằng là vùng đất cổ rộng lớn, có nhiều công trình kiến trúc quy mô, nhiều tầng giá trị lịch sử từ thế kỷ IX- XVII... ■

Phát hiện đôi kiếm lạ trong mộ gạch cổ ở Nghệ An

Tại khu vực Rú Bụt (xã Kim Liên, Nghệ An), một ngôi mộ gạch cổ vừa được khai quật khẩn cấp, phát hiện nhiều hiện vật gốm men, kim loại; đáng chú ý là hai thanh kiếm sắt. Cuộc khai quật do Bảo tàng Nghệ An - Xô viết Nghệ Tĩnh phối hợp với Trường Đại học KHXH&NV (Đại học Quốc gia Hà Nội) thực hiện.

Ông Bùi Công Vinh, Phó Giám đốc Sở VHTTDL Nghệ An thông tin, ngôi mộ được phát hiện trong vườn cây của gia đình ông Trần Đình Tuấn, thuộc địa bàn xã Nam Giang, huyện Nam Đàn, Nghệ An trước đây (nay là xã Kim Liên). Theo khảo sát ban đầu, phần cửa mộ đã xuất lộ với dấu tích rộng khoảng 1,5m. Đoàn khai quật ghi nhận nhiều loại gạch cổ, trong đó có gạch hình chữ nhật và gạch múi bưởi với mặt cắt hình thang. Bên trong mộ xuất hiện nhiều hiện vật gốm men và kim loại. Đặc biệt, hai thanh kiếm sắt được phát hiện tại đây đang thu hút sự quan tâm của giới chuyên môn.

Theo đánh giá bước đầu của Bảo tàng Nghệ An - Xô viết Nghệ Tĩnh, khảo cổ học chưa ghi nhận loại kiếm tương tự trong các mộ gạch có niên đại tương ứng tại Nghệ An. Hai hiện vật được kỳ vọng cung cấp thêm tư liệu để nghiên cứu đặc điểm ngôi mộ, đời sống cư dân đương thời và khả năng xác định thân phận, địa vị của người được an táng. Đợt khai quật được tiến hành khẩn cấp do di tích nằm trong khu vực vườn cây của người dân, giáp tuyến đường dân sinh. Một phần mộ đã bị làm xuất lộ, trong khi nguy cơ chịu tác động từ thiên tai, xây dựng, đô thị hóa hoặc đào trộm luôn hiện hữu.

Theo phương án được phê duyệt, diện tích khai quật khoảng 70m², thời gian thực hiện 40 ngày (từ ngày 10.8 - 18.9), bao gồm cả việc chỉnh lý hiện vật và hoàn trả mặt bằng. Căn cứ vào vật liệu và kỹ thuật xây dựng, bước đầu nhận định ngôi mộ có niên đại khoảng thế kỷ IV-VII, tương ứng giai đoạn Lục Triều - Tùy Đường. Mục tiêu của cuộc khai quật là làm lộ toàn bộ những phần còn bị đất, bùn che phủ; xác định quy mô, cấu trúc, niên đại, táng thức và hệ thống di vật; qua đó đánh giá đầy đủ hơn giá trị của di tích. Sau khi khai quật, nghiên cứu và chỉnh lý, các di vật sẽ được bàn giao cho Bảo tàng Nghệ An - Xô viết Nghệ Tĩnh bảo quản cùng hồ sơ khoa học. Nếu phát hiện di cốt, phương án dự kiến là hoàn táng tại chỗ hoặc tại nghĩa trang địa phương. Kết quả khai quật sẽ là cơ sở để cơ quan chuyên môn xem xét khả năng mở rộng khai quật, khoanh vùng và xây dựng phương án bảo tồn, phát huy giá trị di tích.

Nếu cho thấy có giá trị và tiềm năng lớn, ngôi mộ có thể được nghiên cứu để bảo tồn, trưng bày, đồng thời kết nối với các di tích khác nhằm hình thành điểm du lịch lịch sử - văn hóa. Đặc biệt, việc xác định nguồn gốc, niên đại và đặc điểm của hai thanh kiếm sắt có thể bổ sung những dữ liệu quan trọng cho nghiên cứu về chủ nhân ngôi mộ và bối cảnh xã hội Nghệ An trong giai đoạn thế kỷ IV-VII. Bà Lê Thu Hiền, Giám đốc Bảo tàng Nghệ An - Xô Viết Nghệ Tĩnh cho biết: "Một ngôi mộ nằm sâu trong lòng đất nhưng có thể mở ra cả một lát cắt lịch sử. Việc khai quật khẩn cấp lần này không chỉ nhằm bảo vệ một di tích khảo cổ đang đứng trước nguy cơ bị xâm hại mà còn hướng tới việc làm rõ cấu trúc, đặc điểm, niên đại và giá trị của mộ gạch; đồng thời thu thập những tư liệu, di vật cần thiết phục vụ công tác nghiên cứu, bảo tồn và phát huy giá trị di sản".

P.V

KHỞI ĐỘNG YOUTH CINEFEST 2026:

Để người trẻ tự do mở khung hình

● **THÙY TRANG**

Với người trẻ bước vào điện ảnh, một ý tưởng cần nhiều hơn niềm đam mê để đi từ trang giấy đến màn bạc. Đó là không gian thử sức, cơ hội nghề nghiệp và cánh cửa dẫn tới thị trường. Từ tinh thần ấy, Trường ĐH Sân khấu - Điện ảnh TP.HCM khởi động Liên hoan phim (LHP) Điện ảnh Trẻ 2026 - YOUTH CINEFEST 2026 với chủ đề "Tự do - Mở khung hình - Phóng tầm mắt", hướng đến phát hiện tài năng, ươm tạo dự án và kết nối các nhà làm phim trẻ với đời sống điện ảnh chuyên nghiệp.

Các đại biểu, nghệ sĩ và BTC tại lễ công bố YOUTH CINEFEST 2026 - sân chơi hướng tới ươm mầm tài năng và kết nối người trẻ với đời sống điện ảnh chuyên nghiệp

Tạo không gian để phim trẻ tiếp cận thị trường

TS Phạm Huy Quang, Hiệu trưởng nhà trường, Trưởng BTC cho biết YOUTH CINEFEST 2026 được xây dựng với ba điểm nhấn: Tính trẻ, tính chuyên nghiệp và phương thức chấm giải. LHP dành cho sinh viên và cựu sinh viên các trường đại học, cao đẳng tốt nghiệp không quá ba năm, trong độ tuổi 18-35. Tác phẩm dự thi gồm phim truyện ngắn, phim tài liệu dưới 30 phút, hoàn thành từ ngày 1.1.2024 đến năm 2026.

Ngay từ khâu chấm giải, BTC lựa chọn cách làm nhằm tăng tính độc lập trong đánh giá tác phẩm. Danh tính giám khảo được giữ kín hoàn toàn. "Thậm chí những thành phần trong BTC cũng không biết giám khảo là ai và các giám khảo cũng không biết ai chấm cùng mình. Kết quả chỉ được tiết lộ khi đêm trao giải diễn ra. BTC kỳ vọng cách làm này góp phần bảo đảm tính độc lập trong đánh giá tác phẩm, đồng thời tạo sự cạnh tranh công bằng giữa các nhà làm phim trẻ", TS Phạm Huy Quang cho biết.

Không dừng ở việc chọn ra tác phẩm đoạt giải, LHP được thiết kế theo hướng đưa phim và người làm phim trẻ đến gần hơn với công chúng, giới nghề và thị trường. YOUTH CINEFEST 2026 diễn ra từ ngày 26-30.9 tại TP.HCM. Những tác phẩm vào vòng chung khảo sẽ được trình chiếu miễn phí tại hệ thống rạp CGV do đối tác CJ tài trợ và rạp của trường, kết hợp giao lưu giữa ê kíp và khán giả.

Từ không gian trình chiếu, các dự án tiếp tục được mở đường đến thị trường thông qua "Chợ dự án" (Pitching Session). Tại đây, các tác giả sẽ trực tiếp giới thiệu ý tưởng trước khoảng 10-15 nhà sản xuất, hãng phim và quỹ đầu tư. BTC dự kiến lựa chọn 1-3 dự án tiềm năng để hỗ trợ thiết bị hậu kỳ hoặc tài trợ vốn sản xuất.

Chuỗi workshop, tọa đàm về xu hướng làm phim hiện đại và kỹ năng hội nhập quốc tế cũng được tổ chức song song. Qua đó, LHP hình thành một chu trình khá rõ: Từ đào tạo, thực hành, trình chiếu, giới thiệu dự án đến gặp gỡ nhà sản xuất và khán giả. Đây cũng là điểm cho thấy mục tiêu của YOUTH CINEFEST 2026 không chỉ nằm ở giải thưởng, mà ở việc tạo thêm những nấc thang để người trẻ bước vào nghề.

Tổng trị giá giải thưởng dự kiến 100 triệu đồng, trong đó Giải Phim ngắn xuất sắc nhất trị giá 30 triệu đồng. LHP còn trao giải nhì, giải ba, ba giải cá nhân xuất sắc dành cho đạo diễn, biên kịch, giám đốc hình ảnh và Giải Phim do khán giả bình chọn. Thời hạn nhận tác phẩm đến hết ngày 31.8.2026.

Sân chơi được triển khai theo ba giai đoạn, với sự đồng hành của Văn phòng UNESCO tại Việt Nam cùng các đối tác, đơn vị bảo trợ và truyền thông. Trong bối cảnh TP.HCM là thành viên Mạng lưới các Thành phố Sáng tạo của UNESCO về điện ảnh, BTC kỳ vọng LHP góp phần đưa hoạt động đào tạo gần hơn với thực tiễn sản xuất, tạo thêm không gian để người trẻ thử sức, va chạm và từng bước bước vào đời sống điện ảnh chuyên nghiệp.

Kết nối những "hạt giống" mới

Chính mục tiêu kết nối ấy cũng là điều được các nghệ sĩ, nhà làm phim tham gia YOUTH CINEFEST 2026 với vai trò Đại sứ truyền thông nhắc đến nhiều nhất. LHP có sự đồng hành của NSND Trịnh Kim Chi; các NSƯT Quyền Linh, Hạnh Thúy, Kim Tuyến; đạo diễn Nguyễn Quang Dũng; đạo diễn hình ảnh Nguyễn K'Linh; các diễn viên Mai Thu Huyền, Phương Anh Đào, Quang Tuấn, Phạm Duy Khương, Võ Tấn Phát.

Với NSƯT Hạnh Thúy, điều đáng chờ đợi ở LHP trước hết là khả năng tạo ra một điểm gặp gỡ cho những người trẻ có chung tình yêu điện ảnh, để từ đó những cơ hội nghề nghiệp đầu tiên được hình thành. "Tôi mong muốn đây không chỉ là một sân chơi, mà trở thành nơi kết nối, nơi ươm mầm, nơi đặt những viên gạch đầu tiên để các bạn có thể phát triển niềm đam mê điện ảnh của mình", chị chia sẻ.

Từ góc nhìn đó, "Chợ dự án" được nữ nghệ sĩ đánh giá là mắt xích quan trọng. Một ý tưởng tốt muốn đi xa cần được trao đổi, phản biện và tìm thấy người đồng hành; bởi vậy, việc đưa các tác giả trẻ đối diện trực tiếp với nhà sản xuất và nhà đầu tư có thể trở thành bước khởi đầu để dự án rời trang giấy, bước vào quá trình sản xuất thực tế.

Nếu NSƯT Hạnh Thúy nhấn mạnh vai trò ươm mầm từ đào tạo, NSƯT Kim Tuyến lại nhìn thấy một khoảng trống khác giữa người trẻ và thị trường. Theo chị, nhiều bạn trẻ giàu ý tưởng nhưng thiếu nguồn lực, kinh nghiệm và cơ hội tiếp xúc với nhà sản xuất; trong khi phía đầu tư cũng không dễ tìm được những gương mặt mới phù hợp.

"Các bạn trẻ bây giờ rất giỏi, có nhiều ý tưởng sáng tạo, nhưng nhà sản xuất đôi khi không biết tìm các bạn ở đâu. Vì vậy, việc tạo ra một hệ sinh thái kết nối từ đào tạo, chợ phim đến nhà đầu tư và khán giả là rất cần thiết", NSƯT Kim Tuyến chia sẻ.

Từ câu chuyện kết nối, diễn viên Duy Khương đặt thêm một kỳ vọng khác: Sự cởi mở trong sáng tạo. Anh cho rằng một sân chơi dành cho người trẻ cần tạo đủ khoảng trống để họ thử nghiệm cách kể chuyện và ngôn ngữ điện ảnh mới, thay vì lặp lại những công thức quen thuộc. "Tôi ấn tượng với tinh thần cởi mở của liên hoan. Cởi mở ở đây còn là phá bỏ những ràng buộc, lối đi cũ mòn và mở ra hướng phát triển mới cho các bạn làm phim trẻ", Duy Khương nói.

Theo anh, từ một ý tưởng hấp dẫn đến một bộ phim hoàn chỉnh luôn là quãng đường nhiều va đập. Kinh phí, kỹ thuật, kinh nghiệm hay điều kiện sản xuất đều có thể trở thành giới hạn. Chính vì thế, người trẻ càng cần những không gian được phép thử, được sai và được điều chỉnh trước khi bước vào những dự án lớn hơn.

Từ nhu cầu tạo không gian thử nghiệm cho người trẻ, câu chuyện cuối cùng lại trở về với nền tảng đào tạo. Với đạo diễn Nguyễn Quang Dũng, LHP mang ý nghĩa riêng khi anh trở lại ngôi trường từng học và cho biết luôn sẵn sàng đồng hành mỗi khi nhà trường cần. "Điều kiện của các trường nghệ thuật còn nhiều khó khăn, nhưng từ những nơi này, nhiều thế hệ nghệ sĩ đã ra đời và trưởng thành. Tôi rất biết ơn các thầy cô", anh nói.

Theo đạo diễn Nguyễn Quang Dũng, giáo dục và đào tạo điện ảnh cần được đầu tư thêm nguồn lực, nhất là cho thế hệ trẻ. Khi sinh viên có điều kiện thực hành, thử nghiệm và tiếp xúc sớm với môi trường nghề nghiệp, những tài năng mới sẽ có thêm cơ hội được nhận diện và trưởng thành.

Ở một LHP dành cho người trẻ, giải thưởng là sự ghi nhận cần thiết. Nhưng điều đáng chờ đợi hơn nằm sau những suất chiếu, pitching hay những buổi trò chuyện nghề nghiệp: Một dự án có thể tìm được nhà sản xuất, một gương mặt mới có thể được nhận diện, một con đường vào nghề có thể được mở ra. Đó cũng là cách những "hạt giống" điện ảnh từ giảng đường bước ra thị trường và lớn lên bằng chính tác phẩm của mình. ■

Lưu dấu danh nhân trong không gian thành phố

Sở VHTT TP.HCM đang lấy ý kiến nhân dân về phương án đặt tên, đổi tên tuyến đường và công trình công cộng trên địa bàn. Đáng chú ý, 7 công trình dự kiến mang tên các danh nhân, nhân vật lịch sử, góp phần lưu giữ ký ức văn hóa trong không gian đô thị.

Theo đề xuất của cơ quan Thường trực Hội đồng tư vấn đặt tên, đổi tên đường và công trình công cộng, Hoa viên trước UBND phường Bình Tiên dự kiến mang tên Công viên Lê Lợi. Sáu trường học được đề xuất mang tên Võ Nguyên Giáp, Thoại Ngọc Hầu, Lê Thị Riêng, Phan Văn Hớn, Hà Huy Tập và Huỳnh Văn Thớm.

Thành phố cũng dự kiến đặt tên hai tuyến đường. Tại phường Bình Tân, đoạn từ Tỉnh lộ 10 đến đường Võ Trần Chí, dài 903m, được đề xuất mang tên Hồ Văn Long. Tại phường Phước Long, đoạn từ đường Thanh Nga đến đường Diệp Minh Tuyền, dài 224m, dự kiến mang tên Lâm Tấn Tài. Riêng đoạn đường Hồ Văn Long từ Nguyễn Thị Tú đến Đường số 7, dài hơn 1km, được đề xuất đổi thành đường Huỳnh Thị Ngạn.

Cùng với đó, lý trình ba tuyến Tô Ký, Nguyễn Lương Bằng và Tân Phú được đề xuất điều chỉnh để phù hợp thực tế quản lý và hệ thống giao thông hiện nay. Sở VHTT TP.HCM tiếp nhận ý kiến góp ý đến hết ngày 24.8.2026. **KIỀU GIANG**

"Lửa lịch sử" thắp sáng phòng vé

THẢO MY

Từ những suất chiếu trong trường học đến việc bước vào hệ thống rạp thương mại, phim lịch sử - cách mạng đang tìm một cách tiếp cận khác với công chúng. Những chuyển động gần đây cho thấy khoảng cách giữa người trẻ với lịch sử không phải không thể thu hẹp, nếu tác phẩm được kể hấp dẫn và đến với khán giả bằng những phương thức phù hợp với đời sống hôm nay.

Trường học trở thành điểm hẹn điện ảnh

Trong một thời gian dài, phim lịch sử - cách mạng, đặc biệt là những tác phẩm do Nhà nước đặt hàng, thường gắn với các đợt chiếu phục vụ ngày lễ, kỷ niệm hoặc phát vé miễn phí. Không ít phim có đời sống khá ngắn sau khi hoàn thành nhiệm vụ tuyên truyền, ít cơ hội tiếp tục gặp gỡ công chúng rộng rãi.

Cách nhìn ấy đang dần thay đổi. Từ hiệu ứng phòng vé của *Đào, Phở và Piano* đến thử nghiệm phát hành mới với *Thanh âm vượt đại dương*, dòng phim vốn bị xem là khó tiếp cận thị trường đã có thêm cơ hội bước ra khỏi khuôn khổ những tuần phim, đợt chiếu mang tính sự kiện.

Một chuyển động đáng chú ý diễn ra ngay trong trường học. Tại Tuần phim kỷ niệm 79 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ vừa qua, bên cạnh các suất chiếu tại rạp, nhiều chương trình giao lưu giữa đoàn làm phim với học sinh, sinh viên được tổ chức tại các trường đại học ở TP.HCM. Không gian học đường vì thế trở thành điểm gặp giữa điện ảnh, lịch sử và người trẻ.

Đưa phim vào trường học không đơn thuần là thêm một hoạt động ngoại khóa. Khi người trẻ được xem trọn vẹn tác phẩm rồi trực tiếp trò chuyện với đạo diễn, diễn viên, ê kíp sản xuất, lịch sử không còn chỉ hiện lên qua mốc thời gian hay những tên gọi quen thuộc. Những số phận, lựa chọn, mất mát và hy sinh trong từng hoàn cảnh cụ thể giúp khoảng cách giữa quá khứ và đời sống hôm nay được rút ngắn.

Thực tế ấy cũng cho thấy không nên vội cho rằng người trẻ thờ ơ với lịch sử. Điều quan trọng nằm ở cách lịch sử được kể và cách tác phẩm tìm đến họ. Một bộ phim có ngôn ngữ điện ảnh thuyết phục, được trình chiếu trong điều kiện phù hợp và nối tiếp bằng những cuộc trao đổi cởi mở có thể khơi gợi sự đồng cảm, từ đó mở ra nhu cầu tìm hiểu sâu hơn.

Ê kíp phim "Mưa đỏ" giao lưu cùng khán giả trẻ tại Tuần phim Kỷ niệm 79 năm ngày Thương binh - Liệt sĩ

Ở góc độ này, những chương trình như "Kiến tạo điện ảnh học đường" tại TP.HCM mang ý nghĩa vượt ra ngoài việc tăng số suất chiếu. Trong quá trình xây dựng vị thế Thành phố Điện ảnh thuộc Mạng lưới các Thành phố Sáng tạo của UNESCO, TP.HCM cũng cần hình thành lớp công chúng có thói quen xem, trao đổi và thụ hưởng điện ảnh chủ động.

Khán giả điện ảnh không tự nhiên mà có. Một thị trường bền vững cần được nuôi dưỡng từ văn hóa thưởng thức, và trường học có thể trở thành một không gian quan trọng để hình thành lớp công chúng ấy. Tuy vậy, những tuần phim, suất chiếu miễn phí hay chương trình giao lưu mới chỉ là bước đầu. Muốn phim lịch sử - cách mạng có đời sống dài hơn, cần một hệ thống tiếp cận đồng bộ hơn, từ truyền thông, phát hành, lưu trữ số đến kết nối với trường học, rạp chiếu và các thiết chế văn hóa.

Sau cùng, yếu tố quyết định vẫn là chất lượng tác phẩm. Không một phương thức phát hành nào có thể thay thế sức hấp dẫn của câu chuyện, nhân vật và ngôn ngữ điện ảnh. Khi bộ phim bước ra khỏi những suất chiếu theo kế hoạch để đứng trước sự lựa chọn chủ động của khán giả, chính chất lượng nghệ thuật mới là điều giữ họ ở lại.

Từ suất chiếu nhiệm vụ đến phòng vé thương mại

Nếu trường học mở thêm con đường đưa phim lịch sử - cách mạng đến gần khán giả trẻ, thì rạp thương mại lại đặt dòng phim này trước một thử thách khác: Khán giả có sẵn sàng bỏ tiền mua vé?

Thanh âm vượt đại dương của hai đạo diễn Đào Duy Phúc và Nguyễn Mạnh Hà đang cho thấy khá rõ phép thử ấy. Tính đến ngày 11.8, sau gần ba tuần ra rạp, phim đạt doanh thu gần 7 tỉ đồng theo thống kê của Box Office Vietnam. So với những phim Việt đạt doanh thu hàng trăm tỉ đồng, con số này chưa lớn. Nhưng điều đáng chú ý nằm ở cách bộ phim bước vào thị trường. Sau hiện tượng *Đào, Phở và Piano* của đạo diễn Phi Tiến Sơn hơn hai năm trước, điện ảnh Việt mới lại có một tác phẩm do Nhà nước đặt hàng được phát hành thương mại rộng rãi trên toàn quốc, trong bối cảnh cơ chế phát hành phim phục vụ nhiệm vụ chính trị đang thay đổi.

Khi chuyển từ các đợt chiếu phục vụ ngày lễ, kỷ niệm sang hệ thống rạp thương mại, quan hệ giữa phim và người xem cũng khác. Khán giả không còn đến rạp bằng vé mời hay theo chương trình tổ chức sẵn. Họ đứng trước nhiều lựa chọn và tự quyết định có bỏ tiền cho bộ phim hay không.

Với *Thanh âm vượt đại dương*, đó là thử thách không nhỏ. Phim vừa phải cạnh tranh với nhiều tác phẩm giải trí cùng thời điểm, vừa đối diện định kiến lâu nay dành cho phim Nhà nước đặt hàng: Nặng tuyên truyền, khó xem, ít hấp dẫn thị trường. Bởi vậy, doanh thu gần 7 tỉ đồng chưa đủ để kết luận thành công hay thất bại. Nhưng số vé bán ra, phản ứng của khán giả, khả năng giữ suất chiếu và mức độ tham gia của hệ thống rạp đều là dữ liệu đáng giá cho phương thức phát hành còn khá mới với dòng phim này.

Sẽ thiếu công bằng nếu chỉ đặt doanh thu của một phim phục vụ nhiệm vụ chính trị cạnh những dự án thương mại được tính toán từ đầu để tối đa hóa phòng vé. Nhưng tính đặc thù cũng không thể là lý do đứng ngoài yêu cầu thị trường. Một khi đã bán vé, tác phẩm phải chấp nhận sự lựa chọn của khán giả và cạnh tranh bằng chất lượng.

Câu chuyện tại phòng vé cũng gặp lại những gì đang diễn ra trong trường học. Một phía giúp người trẻ làm quen với lịch sử qua trải nghiệm gần gũi; phía còn lại đưa tác phẩm ra thị trường để công chúng chủ động lựa chọn. Hai cách tiếp cận khác nhau nhưng cùng hướng tới một đích: Đưa phim lịch sử ra khỏi phạm vi những đợt chiếu theo dịp, tạo cho tác phẩm đời sống thực sự trong công chúng.

Không phải cứ đưa phim lịch sử - cách mạng ra rạp là có doanh thu tốt, cũng như không phải đưa phim vào trường học thì người trẻ mặc nhiên yêu thích. Cuối cùng, yếu tố quyết định vẫn là chất lượng tác phẩm và khả năng tìm đúng cách để gặp khán giả.

Khi một bộ phim đủ sức hấp dẫn để người xem chủ động mua vé, ranh giới giữa "phim nhiệm vụ" và "phim dành cho khán giả" sẽ dần thu hẹp. Lúc ấy, lịch sử không cần đến với người trẻ bằng lời kêu gọi; chính câu chuyện hay, nhân vật thuyết phục và cảm xúc chân thật sẽ khiến họ muốn bước vào rạp, muốn tìm hiểu thêm sau khi bộ phim kết thúc. ■

Hình ảnh những người tù Côn Đảo được tái hiện trong phim "Thanh âm vượt đại dương"

Tìm kiếm tài năng múa trẻ trên toàn quốc

Bộ VHTTDL vừa ban hành kế hoạch tổ chức Cuộc thi Tài năng múa học sinh, sinh viên toàn quốc năm 2026 với chủ đề "Tài năng múa trẻ: Gìn giữ bản sắc - Tỏa sáng tương lai". Cuộc thi nhằm phát hiện, tuyển chọn và tôn vinh những gương mặt trẻ triển vọng, đồng thời góp phần đánh giá chất lượng đào tạo chuyên ngành múa tại các cơ sở văn hóa, nghệ thuật trên cả nước.

Theo kế hoạch, cuộc thi dự kiến diễn ra thành hai đợt vào đầu và giữa tháng 11.2026 tại TP.HCM và Hà Nội. Thí sinh từ 16-25 tuổi, đang theo học tại các cơ sở đào tạo văn hóa, nghệ thuật trên toàn quốc và được đơn vị chính thức lựa chọn, cử tham dự.

Cuộc thi gồm ba bảng: Ballet cổ điển châu Âu và Ballet hiện đại; múa đương đại; dân gian dân tộc, dân tộc hiện đại và truyền thống. Mỗi thí sinh trình diễn hai tác phẩm hoặc trích đoạn, trong đó ít nhất một tác phẩm múa solo. BTC khuyến khích những tiết mục kết hợp kỹ thuật múa học thuật với chất liệu di sản văn hóa truyền thống hoặc tìm tòi những hình thức biểu diễn hiện đại, qua đó thể hiện tư duy sáng tạo của thế hệ nghệ sĩ trẻ.

Cuộc thi sẽ trao các giải Nhất, Nhì, Ba ở từng bảng cùng các giải chuyên đề dành cho biên đạo, thí sinh biểu diễn xuất sắc, tác phẩm sáng tạo và tác phẩm mang đậm bản sắc văn hóa dân tộc.

H.HẠNH

QUẢNG TRỊ SẮP XẾP TRƯỜNG HỌC:

Bố trí đúng người, đúng chỗ

● VĨNH QUÝ

Sau khi mạng lưới trường học được tổ chức lại, Quảng Trị tiếp tục đối mặt với bài toán khó hơn: Sắp xếp đội ngũ. Làm sao điều tiết giáo viên từ nơi thừa sang nơi thiếu, lựa chọn cán bộ quản lý phù hợp mà vẫn tạo được sự đồng thuận, bởi mỗi quyết định nhân sự đều tác động trực tiếp đến công việc, gia đình và đời sống của các nhà giáo.

Không để nơi thừa, nơi thiếu

Việc sắp xếp các cơ sở giáo dục công lập tại Quảng Trị kéo theo những thay đổi đáng kể về đội ngũ. Khi trường được hợp nhất, tổ chức thành trường nhiều cấp học hoặc chuyển thành phân hiệu, điểm trường, cơ cấu cán bộ quản lý phải tính lại; nhu cầu giáo viên theo từng môn học, cấp học và địa bàn cũng không còn như trước.

Bài toán nổi lên rõ nhất là tình trạng thừa, thiếu giáo viên cục bộ. Một số trường sau sắp xếp có thể dư giáo viên ở vài môn, trong khi trường khác vẫn thiếu người đứng lớp. Nếu mỗi đơn vị chỉ xử lý trong phạm vi nhân sự của mình, sự chênh lệch này khó được khắc phục.

Ông Võ Văn Minh, Phó Giám đốc Sở GD&ĐT tỉnh Quảng Trị cho biết, việc bố trí cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên phải bảo đảm công khai, minh bạch, công bằng, đúng quy định; đồng thời phù hợp vị trí việc làm, năng lực chuyên môn và điều kiện thực tế của từng đơn vị.

Theo ông Minh, những nơi đang thừa hoặc thiếu giáo viên cần được rà soát để điều tiết, trong đó ưu tiên đưa giáo viên từ nơi thừa sang nơi thiếu. Đây được xem là giải pháp trước mắt để sử dụng hiệu quả đội ngũ hiện có, thay vì để tình trạng một nơi thiếu người đứng lớp trong khi nơi khác lại dôi dư kéo dài.

Nhưng điều chuyển giáo viên không phải phép tính cơ học về số lượng. Với người đang công tác gần nhà, chuyển sang địa bàn khác có thể đồng nghĩa quãng đường đi làm dài hơn, thời gian sinh hoạt đảo lộn, việc chăm sóc con nhỏ hay người thân cũng bị ảnh hưởng. Những thay đổi tưởng như chỉ nằm trên một quyết định nhân sự có thể tác động trực tiếp đến đời sống của cả gia đình.

Qua trao đổi, một số giáo viên cho biết, họ chia sẻ với chủ trương điều chuyển nếu thực sự nhằm giải quyết tình trạng thừa, thiếu. Điều họ quan tâm là tiêu chí lựa chọn phải rõ ràng, công bằng; những trường hợp có hoàn cảnh đặc biệt, phải di chuyển xa hoặc gặp khó khăn về gia đình cần được cân nhắc thấu đáo.

Bởi vậy, yêu cầu đặt ra không dừng ở việc đưa đủ người đến nơi đang thiếu. Giáo viên phải được bố trí đúng chuyên môn, đúng nhu cầu, trong khi phương án điều động cũng cần đủ hợp lý để người được chuyển công tác có thể yên tâm đứng lớp.

Sắp xếp bộ máy, giữ sự đồng thuận

Nếu việc điều tiết giáo viên chạm trực tiếp tới từng lớp học, thì sắp xếp cán bộ quản lý lại là khâu dễ phát sinh tâm tư trong nội bộ nhà trường.

Sau hợp nhất, số lượng hiệu trưởng, phó hiệu trưởng phải được cơ cấu lại. Trong khi đó, trường mới có thể đông học sinh hơn, nhiều giáo viên hơn, đồng thời quản lý thêm cơ sở vật chất, tài sản, phân hiệu và điểm trường. Quy mô lớn hơn cũng đồng nghĩa yêu cầu đối với người đứng đầu cao hơn.

Theo định hướng của UBND tỉnh Quảng Trị, đối với trường hợp dôi dư hiệu trưởng, việc lựa chọn người tiếp tục giữ vị trí đứng đầu phải căn cứ vào tiêu chuẩn, phẩm chất, năng lực lãnh đạo, sở trường, uy tín, kinh nghiệm, kết quả công việc và khả năng quy tụ. Trình độ chuyên môn, kết quả thực hiện nhiệm vụ, thi đua, khen thưởng cũng là những căn cứ để xem xét.

Những người không tiếp tục giữ chức vụ quản lý được bố trí trở lại làm giáo viên hoặc đảm nhận vị trí việc làm khác phù hợp với chuyên môn, năng lực và nhu cầu thực tế; chế độ, chính sách được giải quyết theo quy định.

Với một cán bộ đã nhiều năm làm hiệu trưởng hoặc phó hiệu trưởng, trở lại bục giảng hay chuyển sang một vị trí khác rõ ràng là thay đổi lớn. Vì thế, tiêu chí lựa chọn càng cụ thể, quá trình thực hiện càng minh bạch thì càng hạn chế được tâm lý so bì, băn khoăn và những xáo trộn không cần thiết.

Ông Võ Văn Minh lưu ý, các địa phương và người đứng đầu cơ sở giáo dục phải đặc biệt quan tâm công tác tư tưởng. Sắp xếp tổ chức bộ máy tác động trực tiếp tới con người, nên phương án nhân sự cần đi cùng giải thích, trao đổi và đối thoại để cán bộ, giáo viên, nhân viên hiểu vì sao mình được bố trí ở vị trí đó và quyền lợi được bảo đảm ra sao.

Đó cũng là điều nhiều nhà giáo đang chờ đợi. Sau những thay đổi về tên trường, mô hình tổ chức hay địa bàn quản lý, câu hỏi gần gũi nhất với họ vẫn là: Năm học tới mình làm việc ở đâu, đảm nhiệm công việc gì, đi lại thế nào và chế độ được giải quyết ra sao? Khi những câu hỏi ấy được trả lời sớm, công khai và thuyết phục, việc sắp xếp sẽ bớt đi cảm giác bị động. Sự đồng thuận vì thế không thể chờ đến sau khi quyết định nhân sự đã ban hành, mà cần được tạo dựng ngay trong quá trình xây dựng phương án.

Áp lực thời gian càng lớn khi năm học 2026-2027 đã cận kề. Các địa phương phải đồng thời kiện toàn bộ máy, bố trí giáo viên, phân công giảng dạy, tiếp nhận tài chính, tài sản, hồ sơ học sinh và chuẩn bị cơ sở vật chất cho năm học mới. Mọi khâu phải hoàn thành mà không làm gián đoạn hoạt động dạy học, ảnh hưởng đến khai giảng hay chất lượng giáo dục.

Suy cho cùng, hiệu quả của một đợt sắp xếp trường học không nằm ở việc giảm được bao nhiêu đầu mối. Điều quan trọng hơn sẽ hiện rõ trong từng ngôi trường sau sắp xếp: Nơi thiếu giáo viên có đủ người đứng lớp, nơi dư được điều tiết hợp lý, cán bộ quản lý được đặt đúng vị trí và đội ngũ nhà giáo ổn định tâm lý để làm nghề.

Khi con người được bố trí hợp lý và những xáo trộn được xử lý bằng sự minh bạch, thấu tình, việc tổ chức lại mạng lưới trường học mới có thể đi vào thực chất, thay vì dừng lại ở thay đổi về bộ máy. ■

> *Việc bố trí cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên phải bảo đảm công khai, minh bạch, công bằng, đúng quy định; phù hợp với vị trí việc làm, năng lực chuyên môn và điều kiện thực tế của từng đơn vị. Nơi thừa, nơi thiếu giáo viên cần được rà soát, điều tiết hợp lý; ưu tiên điều động giáo viên từ nơi thừa sang nơi thiếu.*
>
> **(Ông VÕ VĂN MINH, Phó Giám đốc Sở GD&ĐT tỉnh Quảng Trị)**

Việc bố trí cơ cấu, số lượng hiệu trưởng, phó hiệu trưởng và nhân sự hỗ trợ giáo dục sau sắp xếp phải hoàn thành trước ngày 30.9.2026. Đối với viên chức, người lao động bị ảnh hưởng, địa phương phải kịp thời giải quyết chế độ, chính sách; trường hợp có nguyện vọng tinh giản biên chế phải lập hồ sơ theo thời hạn quy định.

Một lớp học của trẻ 5 tuổi ở xã Kim Điền tỉnh Quảng Trị

TP.HCM: 43 dự án trường học đã về đích trước năm học mới

TP.HCM đang đẩy nhanh tiến độ các dự án trường học, bổ sung cơ sở vật chất và chuẩn bị đội ngũ giáo viên, bảo đảm điều kiện cho năm học 2026-2027. Theo Giám đốc Sở GD&ĐT TP.HCM Nguyễn Tấn Phát, thành phố có 53 dự án dự kiến hoàn thành trước ngày 5.9, với 1.044 phòng học xây mới và 809 phòng học tăng thêm, tổng vốn đầu tư hơn 3.800 tỉ đồng.

Đến ngày 11.8, trong chiến dịch "150 ngày đêm hoàn thành 1.000 phòng học phục vụ năm học 2026-2027", đã có 43/53 dự án hoàn thành, đưa vào sử dụng 829/1.044 phòng học mới, đạt 79,41% kế hoạch. Mười dự án còn lại đều đạt trên 80% khối lượng và dự kiến về đích trước ngày khai giảng. Ngoài nhóm dự án trên, từ sau ngày 5.9 đến hết tháng 12.2026, thành phố dự kiến hoàn thành thêm 20 dự án, bổ sung 321 phòng học xây mới và 288 phòng học tăng thêm, với tổng vốn hơn 2.400 tỉ đồng. Như vậy, trong năm 2026, các dự án dự kiến bổ sung cho hệ thống giáo dục TP.HCM 1.365 phòng học xây mới và 1.097 phòng học tăng thêm.

Cùng với cơ sở vật chất, ngành giáo dục thành phố đang rà soát lại nhu cầu nhân sự. Sở GD&ĐT tạm ngưng ban hành kế hoạch tuyển dụng giáo viên để thực hiện sắp xếp các cơ sở giáo dục công lập, tránh phát sinh dôi dư. Sau khi phương án sắp xếp được phê duyệt, nhu cầu tuyển dụng sẽ được xác định lại và triển khai theo quy định.

T.TRANG

Gia đình đổi thay, chính sách cần đi trước

● THANH MAI

Già hóa dân số, mức sinh giảm, chuyển đổi số cùng những thay đổi nhanh về cấu trúc, chức năng và quan niệm hôn nhân đang đặt gia đình Việt Nam trước nhiều vấn đề mới. Thực tiễn ấy đòi hỏi công tác tham mưu về gia đình phải chuyển mạnh từ xử lý tình huống sang nghiên cứu, dự báo và kiến tạo chính sách trên nền tảng khoa học, dữ liệu tin cậy.

Xây dựng gia đình trong kỷ nguyên mới phải hướng tới nâng cao chất lượng con người, hình thành những thế hệ công dân có bản lĩnh, tri thức và năng lực làm chủ công nghệ Ảnh minh họa (nguồn: ITN)

Những vấn đề mới đặt ra từ thực tiễn

Gia đình là thiết chế xã hội đặc biệt, giữ vai trò nền tảng đối với sự phát triển bền vững của mỗi quốc gia. Chỉ thị số 06-CT/TW ngày 24.6.2021 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác xây dựng gia đình trong tình hình mới khẳng định gia đình là tế bào của xã hội, là môi trường quan trọng hình thành, nuôi dưỡng và giáo dục nhân cách con người. Vì vậy, xây dựng gia đình vừa là nhiệm vụ của ngành văn hóa, lại vừa là vấn đề có ý nghĩa chiến lược đối với phát triển đất nước.

Trong khi đó, dưới tác động của công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế và chuyển đổi số, gia đình Việt Nam đang thay đổi sâu sắc. Quy mô hộ gia đình tiếp tục thu hẹp, mức sinh giảm xuống dưới mức thay thế, nhiều mô hình gia đình xuất hiện; công nghệ số làm thay đổi cách các thành viên giao tiếp, chăm sóc, giáo dục con cái, đồng thời tạo thêm những khoảng cách mới giữa các thế hệ.

Theo TS Nguyễn Thị Tuyết Nga, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn - Đại học Quốc gia Hà Nội, già hóa dân số, áp lực kinh tế, biến đổi quan niệm về hôn nhân và sự phát triển của môi trường số đang đặt gia đình trước những thách thức ngày càng phức tạp. Già hóa dân số làm tăng nhu cầu chăm sóc người cao tuổi; những thay đổi trong quan hệ hôn nhân kéo theo nguy cơ gia tăng đổ vỡ gia đình, trong đó có hiện tượng "ly hôn xám"; còn môi trường số đặt ra những yêu cầu mới về giáo dục, bảo vệ trẻ em và duy trì sự gắn kết giữa các thành viên.

Các vấn đề ấy không tồn tại riêng lẻ mà đan xen với lao động, việc làm, nhà ở, giáo dục, y tế, an sinh xã hội và dân số. Điều đó khiến công tác gia đình ngày càng mang tính liên ngành, đòi hỏi cơ quan tham mưu phải có khả năng nhận diện sớm xu hướng, đánh giá đúng tác động và đề xuất chính sách trước khi những vấn đề mới trở thành sức ép xã hội.

Tại Hội thảo khoa học "Tăng cường công tác tham mưu xây dựng gia đình trong tình hình mới" diễn ra vừa qua, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy nhấn mạnh, với vai trò cơ quan quản lý nhà nước về gia đình, Bộ VHTTDL xác định công tác gia đình là nội dung quan trọng của lĩnh vực văn hóa - xã hội, đồng thời góp phần trực tiếp xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện, bồi đắp nguồn lực nội sinh cho đất nước.

Theo Thứ trưởng, xây dựng gia đình trong kỷ nguyên mới không dừng ở gìn giữ các giá trị truyền thống tốt đẹp mà phải hướng tới nâng cao chất lượng con người, hình thành những thế hệ công dân có bản lĩnh, tri thức và năng lực làm chủ công nghệ. Bởi vậy, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tham mưu về xây dựng gia đình là yêu cầu thiết thực, có ý nghĩa lâu dài.

Tham mưu phải đi trước một bước

Trước tốc độ biến đổi của đời sống gia đình, công tác tham mưu không thể chỉ dừng ở tổng hợp tình hình, xử lý những vấn đề phát sinh hoặc triển khai các nhiệm vụ thường xuyên. Yêu cầu đặt ra là chuyển mạnh sang tư duy nghiên cứu, dự báo và kiến tạo chính sách, qua đó nhận diện sớm những xu hướng mới và chủ động chuẩn bị giải pháp.

PGS.TS Nguyễn Trường Giang, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn - Đại học Quốc gia Hà Nội cho rằng, trong giai đoạn mới cần chuyển từ "tham mưu hành chính" sang "tham mưu chiến lược", lấy bằng chứng khoa học làm nền tảng, nâng cao năng lực dự báo và xây dựng chính sách có tầm nhìn dài hạn.

Muốn vậy, cơ quan tham mưu trước hết phải xác định đúng vấn đề, phân tích đầy đủ nguyên nhân và đánh giá được tác động đối với từng nhóm gia đình, từng vùng miền, từng giai đoạn phát triển. Một chính sách phù hợp với gia đình ở đô thị chưa chắc đáp ứng được nhu cầu của gia đình ở khu vực nông thôn, miền núi; giải pháp dành cho gia đình trẻ cũng không thể áp dụng nguyên trạng cho những gia đình đang đối diện với áp lực chăm sóc người cao tuổi.

Theo PGS.TS Nguyễn Trường Giang, khi gia đình đồng thời chịu tác động của các chính sách về lao động, giáo dục, y tế, an sinh, nhà ở hay chuyển đổi số, cơ quan tham mưu về gia đình cần tham gia từ sớm vào quá trình xây dựng các chính sách phát triển. Mỗi quyết sách, vì thế, cần được xem xét cả dưới góc độ tác động đến sự ổn định, phát triển và hạnh phúc của gia đình.

Đổi mới tư duy tham mưu cũng phải đi cùng việc củng cố nền tảng khoa học và dữ liệu. GS.TS Hoàng Anh Tuấn, Hiệu trưởng Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn nhấn mạnh, công tác tham mưu, hoạch định chính sách về gia đình phải đi trước một bước, dựa trên cơ sở khoa học, dữ liệu đáng tin cậy và khả năng dự báo những xu hướng phát triển mới của xã hội.

Theo đó, nghiên cứu về gia đình cần được tổ chức theo hướng liên ngành, kết nối xã hội học, nhân học, tâm lý học, luật học, công tác xã hội, dân số học, khoa học dữ liệu và khoa học quản lý để nhận diện đầy đủ hơn những biến đổi đang diễn ra. Cùng với đó là yêu cầu xây dựng hệ thống dữ liệu quốc gia về gia đình theo hướng đồng bộ, liên thông, thường xuyên cập nhật; phát triển các công cụ phân tích, dự báo; tăng cường kết nối giữa cơ quan hoạch định chính sách với các trường đại học, viện nghiên cứu và đội ngũ chuyên gia.

Khi chính sách được xây dựng trên dữ liệu đủ sâu và những dự báo đủ xa, công tác gia đình mới có thể chuyển từ ứng phó với vấn đề đã xảy ra sang chủ động phòng ngừa, định hướng và tạo môi trường thuận lợi cho gia đình phát triển.

GS.TS Hoàng Anh Tuấn cũng lưu ý, gia đình cần được nhìn nhận không chỉ là đối tượng thụ hưởng chính sách mà còn là chủ thể của quá trình phát triển. Chính sách vì thế phải hướng tới phát huy năng lực của từng thành viên, tăng cường gắn kết giữa các thế hệ và tạo điều kiện để gia đình thực hiện tốt các chức năng của mình.

Đó cũng là điểm đích của việc đổi mới công tác tham mưu: Để chính sách theo kịp những biến đổi của đời sống, đồng thời tạo thêm điều kiện cho mỗi gia đình thích ứng, phát triển và trở thành nguồn lực bền vững trong quá trình xây dựng con người Việt Nam thời kỳ mới. ■

Giải bài toán chỗ ở cho hơn 1.000 cán bộ và gia đình

UBND tỉnh Đồng Tháp vừa tổ chức lễ động thổ dự án nhà công vụ, nhằm đáp ứng nhu cầu chỗ ở cho cán bộ, công chức, viên chức và người lao động được điều động, bố trí công tác sau khi hợp nhất hai tỉnh Đồng Tháp và Tiền Giang.

Theo Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng công trình dân dụng và công nghiệp tỉnh Đồng Tháp, dự án có tổng mức đầu tư khoảng 418 tỉ đồng từ nguồn ngân sách. Công trình gồm 8 tầng nổi, 1 tầng hầm, với 285 căn hộ.

Phát biểu tại lễ động thổ, Chủ tịch UBND tỉnh Đồng Tháp Phạm Thành Ngại cho biết, sau khi hai tỉnh hợp nhất, hơn 1.000 cán bộ, công chức, viên chức và người lao động của Đồng Tháp (cũ) phải thay đổi nơi ở, nơi làm việc. Nếu tính cả người thân, gia đình, con em đi cùng, đây là một sự dịch chuyển lớn, kéo theo nhu cầu cấp thiết về chỗ ở và các điều kiện sinh hoạt.

Trước đó, lãnh đạo tỉnh Tiền Giang (cũ) đã rà soát, ưu tiên bố trí những căn nhà công vụ hiện có để hỗ trợ cán bộ từ Đồng Tháp (cũ) đến công tác. Tuy nhiên, quỹ nhà hiện hữu chưa đáp ứng đủ nhu cầu, nhiều cán bộ và gia đình vẫn phải thuê nhà bên ngoài. Theo Chủ tịch UBND tỉnh Đồng Tháp, việc triển khai dự án nhà công vụ có ý nghĩa thiết thực trong giai đoạn hiện nay, giúp đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức và người lao động sớm ổn định chỗ ở, yên tâm công tác.

Dự án cũng được kỳ vọng hình thành quỹ nhà công vụ lâu dài, phục vụ cán bộ được điều động, luân chuyển đến làm việc tại Đồng Tháp trong những năm tới, thay vì chỉ giải quyết nhu cầu phát sinh sau quá trình hợp nhất đơn vị hành chính cấp tỉnh.

B.T

ASIAD 2026:

Thể thao CAND hướng tới mục tiêu chung của thể thao Việt Nam

● **THU SÂM (thực hiện)**

Là một trong những đơn vị có nhiều đóng góp cho Đoàn Thể thao Việt Nam tại các kỳ đại hội lớn, thể thao Công an nhân dân (CAND) đang tích cực chuẩn bị lực lượng, hướng tới những mục tiêu cao hơn trong giai đoạn mới. Trong bối cảnh ASIAD 2026 đang đến gần, việc phát huy thế mạnh, tập trung đầu tư cho các môn trọng điểm, xây dựng lực lượng kế cận và tăng cường phối hợp với thể thao quốc gia càng có ý nghĩa quan trọng.

Đại tá Nguyễn Thị Thuý Thanh (phải) trao thưởng cho tay chèo Diệp Thị Hương tại SEA Games 33

Đại tá Nguyễn Thị Thúy Thanh, Phó Cục trưởng Cục Công tác chính trị, Phó Chủ tịch Hiệp hội Thể thao CAND đã trao đổi với Báo *Văn Hóa* về những định hướng lớn của thể thao CAND, với mục tiêu xuyên suốt là phát triển thực chất, bền vững và đóng góp ngày càng hiệu quả vào thành công chung của thể thao Việt Nam.

● **PV.** *Thưa đại tá Nguyễn Thị Thúy Thanh, từ những kết quả đã đạt được, đâu là những vấn đề thể thao CAND cần tập trung giải quyết để tạo bước phát triển về chất và nâng cao khả năng cạnh tranh trên đấu trường quốc tế?*

- Đại tá Nguyễn Thị Thúy Thanh: Những năm qua, thể thao CAND có bước phát triển khá toàn diện, thành tích thi đấu ngày càng được nâng lên, nhiều vận động viên khẳng định vị trí trong các đội tuyển quốc gia và tại các đấu trường quốc tế.

Năm 2024, thể thao CAND đoạt 606 huy chương tại các giải quốc gia và quốc tế. Đặc biệt, tại Olympic Paris 2024, vận động viên Trịnh Thu Vinh hai lần vào chung kết và xếp hạng 4 nội dung 10m súng ngắn hơi nữ. Tại SEA Games 33, các huấn luyện viên và vận động viên Công an nhân dân tiếp tục khẳng định vị thế bằng thành tích 11 HCV, 9 HCB và 7 HCĐ. Từ đầu năm 2026 tính đến ngày 10.8, thể thao CAND đã giành 689 huy chương tại các giải trong nước gồm 265 HCV, 177 HCB và 247 HCĐ; tại các giải quốc tế giành 136 huy chương, trong đó có 69 HCV. Các vận động viên còn phá 3 kỷ lục trẻ quốc gia và 4 kỷ lục quốc gia.

Những kết quả này cho thấy thể thao CAND có nền tảng về lực lượng, chuyên môn và kinh nghiệm thi đấu quốc tế. Tuy nhiên, trước yêu cầu phát triển mới, chúng ta cũng phải nhìn nhận thẳng thắn những khó khăn, hạn chế. Trước hết, công tác tuyển chọn vận động viên năng khiếu ở một số môn chưa thật sự ổn định, nguồn vận động viên trẻ có triển vọng cần được phát hiện sớm, đào tạo bài bản và theo dõi trong một lộ trình dài hạn. Việc xây dựng lực lượng kế cận ở một số môn còn khó khăn, trong khi yêu cầu về thành tích tại các đấu trường quốc tế ngày càng cao.

Cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ tập luyện, thi đấu ở một số đơn vị chưa đồng bộ. Công tác huấn luyện cũng cần tiếp tục đổi mới theo hướng khoa học, chuyên sâu hơn, nhất là trong kiểm tra, đánh giá thể lực, dinh dưỡng, hồi phục và phân tích thành tích. Cùng với đó là vấn đề xây dựng đội ngũ huấn luyện viên, chuyên gia có trình độ cao và tạo điều kiện để vận động viên yên tâm tập luyện, thi đấu lâu dài.

Những vấn đề này cần được đặt trong tổng thể thực hiện Nghị quyết số 24-NQ/ĐUCA về công tác thể dục, thể thao lực lượng CAND trong giai đoạn mới. Quan điểm của chúng tôi là phát triển thể thao phải gắn với yêu cầu xây dựng lực lượng CAND chính quy, tinh nhuệ, hiện đại; trong đó thể thao thành tích cao cần được đầu tư có trọng tâm, trọng điểm, đồng thời duy trì nền tảng thể thao quần chúng rộng khắp trong toàn lực lượng.

● *ASIAD 2026 đang đến gần. Từ những đóng góp của lực lượng CAND tại ASIAD 19 và Olympic Paris 2024, thể thao CAND sẽ tập trung vào đâu để tiếp tục đóng góp hiệu quả cho mục tiêu chung của Đoàn Thể thao Việt Nam?*

- Thực tế những năm qua cho thấy, khi có sự tập trung nguồn lực, vận động viên CAND hoàn toàn có khả năng cạnh tranh ở đấu trường lớn. Tại ASIAD 19, thể thao CAND góp phần làm nên 2 HCV cho Đoàn Thể thao Việt Nam ở các môn Karate và Cầu mây. Trước đó, tại Olympic Paris 2024, thành tích hạng 4 của Trịnh Thu Vinh là một dấu mốc đáng chú ý. Đây là cơ sở để chúng tôi tiếp tục xác định những môn, nội dung có thế mạnh và đầu tư theo hướng trọng điểm.

Hiệp hội cũng sẽ thúc đẩy việc chia sẻ cơ sở vật chất, chuyên gia, huấn luyện viên, khoa học thể thao và kinh nghiệm thi đấu. Với những môn CAND có thế mạnh như bắn súng, các môn võ, điền kinh, cầu mây, bóng bàn… cần xác định rõ từng nội dung trọng điểm để tập trung nguồn lực, tránh đầu tư dàn trải.

Mục tiêu cuối cùng là tạo cơ chế phối hợp thực chất, để vận động viên CAND khi được triệu tập vào đội tuyển quốc gia có điều kiện tập luyện, thi đấu tốt nhất. Thành tích của vận động viên CAND cũng phải được đặt trong mục tiêu chung là nâng cao thành tích của thể thao Việt Nam tại SEA Games, ASIAD và Olympic.

> *Hiệp hội cũng sẽ thúc đẩy việc chia sẻ cơ sở vật chất, chuyên gia, huấn luyện viên, khoa học thể thao và kinh nghiệm thi đấu. Với những môn CAND có thế mạnh như bắn súng, các môn võ, điền kinh, cầu mây, bóng bàn… cần xác định rõ từng nội dung trọng điểm để tập trung nguồn lực, tránh đầu tư dàn trải. Mục tiêu cuối cùng là tạo cơ chế phối hợp thực chất, để vận động viên CAND khi được triệu tập vào đội tuyển quốc gia có điều kiện tập luyện, thi đấu tốt nhất. Thành tích của vận động viên CAND cũng phải được đặt trong mục tiêu chung là nâng cao thành tích của thể thao Việt Nam tại SEA Games, ASIAD và Olympic.*
>
> **(Đại tá NGUYỄN THỊ THÚY THANH)**

● *Những con số thành tích phản ánh sự phát triển về lực lượng và phong trào, nhưng yêu cầu đặt ra trong giai đoạn tới là phải chuyển mạnh từ số lượng sang chất lượng, từ duy trì thành tích sang xây dựng chiều sâu, nhất là khả năng cạnh tranh ở ASIAD và Olympic, thưa đại tá?*

- Trên tinh thần đó, giai đoạn 2026-2030, chúng tôi tập trung vào một số nhóm giải pháp. Trong đó sẽ tập trung đổi mới công tác tuyển chọn; nâng cao chất lượng đào tạo, huấn luyện; đầu tư có trọng tâm, trọng điểm và xây dựng lực lượng kế cận. Mỗi môn trọng điểm cần có lộ trình từ tuyển chọn năng khiếu, đào tạo trẻ đến đội tuyển và lực lượng trọng điểm quốc gia. Đây là giải pháp có tính căn cơ để bảo đảm sự phát triển liên tục của thể thao CAND.

Đặc biệt, thể thao CAND có đặc thù riêng. Vì vậy, thành tích chuyên môn phải đi cùng giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, ý thức tổ chức kỷ luật và phẩm chất của người chiến sĩ Công an. Chúng tôi mong muốn xây dựng những vận động viên vừa có trình độ chuyên môn cao, vừa có bản lĩnh, kỷ luật và ý thức trách nhiệm, đáp ứng yêu cầu xây dựng lực lượng trong tình hình mới.

● *Để tạo thêm nguồn lực cho mục tiêu dài hạn, đồng thời hỗ trợ tốt hơn các vận động viên có khả năng đóng góp cho đội tuyển quốc gia, Hiệp hội sẽ phát huy vai trò của các câu lạc bộ, trung tâm huấn luyện và nguồn lực xã hội ra sao?*

- Huy động và sử dụng hiệu quả các nguồn lực là một yêu cầu quan trọng để tạo nền tảng cho thể thao CAND phát triển lâu dài. Hiệp hội sẽ tiếp tục phát huy vai trò của các câu lạc bộ, trung tâm huấn luyện trong và ngoài lực lượng, đồng thời tăng cường hợp tác với các tổ chức, doanh nghiệp và các đơn vị có năng lực chuyên môn về thể thao.

Tuy nhiên, huy động nguồn lực xã hội phải đi cùng định hướng rõ ràng và bảo đảm hiệu quả đầu tư. Chúng tôi ưu tiên nguồn lực cho đào tạo vận động viên trẻ, huấn luyện chuyên sâu, cơ sở vật chất, khoa học thể thao và thi đấu quốc tế. Các đơn vị có thế mạnh về chuyên môn có thể tham gia vào từng khâu cụ thể trong quá trình đào tạo, qua đó bổ sung cho nguồn lực của ngành.

Cùng với thể thao thành tích cao, Hiệp hội xác định phải duy trì nền tảng thể thao quần chúng trong toàn lực lượng. Đây là cơ sở để nâng cao thể lực cán bộ, chiến sĩ, đồng thời tạo nguồn phát hiện năng khiếu. Tinh thần của Nghị quyết số 24-NQ/ĐUCA của Đảng ủy Công an Trung ương về công tác thể dục, thể thao lực lượng CAND trong giai đoạn mới là xây dựng phong trào thể dục, thể thao gắn với yêu cầu xây dựng lực lượng CAND, vì vậy thể thao quần chúng và thể thao thành tích cao phải có sự gắn kết, hỗ trợ lẫn nhau.

Giai đoạn 2026-2030, chúng tôi hướng tới xây dựng hệ thống phát triển thể thao CAND đồng bộ hơn, từ phong trào, tuyển chọn năng khiếu, đào tạo trẻ đến thể thao thành tích cao và hội nhập quốc tế. Khi các nguồn lực được kết nối, đầu tư đúng trọng tâm và vận hành trong một chiến lược thống nhất, thể thao CAND sẽ có thêm điều kiện phát huy truyền thống, nâng cao thành tích, đồng thời đóng góp thiết thực vào sự phát triển của thể thao Việt Nam.

● *Xin cảm ơn đại tá!*

Khi tiền đạo nội lên tiếng

● **KHẢI HƯNG**

Thành tích dẫn đầu danh sách ghi bàn tính đến thời điểm kết thúc vòng bảng tại ASEAN Cup 2026 của tiền đạo Đình Bắc, là câu trả lời cho nỗi lo tiền đạo nội không có chốn dung thân tại đội tuyển quốc gia (ĐTQG).

Đình Bắc đang dẫn đầu danh sách ghi bàn tại ASEAN Cup 2026

Vũ khí khó đoán của HLV Kim Sang-sik

Sau vòng bảng ASEAN Cup 2026, Nguyễn Đình Bắc đang là một trong những điểm sáng nổi bật nhất của đội tuyển Việt Nam. Với 5 bàn thắng sau 4 trận, tiền đạo sinh năm 2004 tạm dẫn đầu cuộc đua Vua phá lưới, đứng trên Mitchell Baker của Indonesia và Win Naing Tun của Myanmar, những cầu thủ cùng có 4 bàn nhưng đã dừng bước cùng đội tuyển của mình.

Con số 5 bàn sau vòng bảng là thành tích ấn tượng với một tiền đạo còn trẻ, nhưng điều đáng nói hơn nằm ở cách Đình Bắc đi qua hành trình ấy. Anh không ghi bàn đều đặn trong từng trận, cũng không phải lúc nào cũng chơi trọn vẹn trong sự thuận lợi. Đình Bắc lập hat-trick ở trận ra quân thắng Timor Leste 7-0, im tiếng trước Singapore, tiếp tục không ghi bàn trong trận thắng Indonesia 3-0, rồi trở lại mạnh mẽ bằng cú đúp trước Campuchia tại Mỹ Đình.

Chính sự dao động ấy khiến câu chuyện của Đình Bắc trở nên đáng chú ý. Một cầu thủ trẻ có thể bùng nổ trước đối thủ yếu hơn là điều đáng mừng, nhưng việc biết đứng dậy sau những trận đấu không như ý mới là dấu hiệu của sự trưởng thành. Đình Bắc đã trải qua đủ cảm giác trong vòng bảng: Thăng hoa, bị thay ra sớm, chịu áp lực, rồi đáp lại bằng bàn thắng.

Điểm đáng chú ý ở Đình Bắc không chỉ là số bàn thắng, mà là cách anh tạo ra khác biệt. Trong nhiều tình huống, Đình Bắc không chỉ chờ đồng đội phục vụ trong vòng cấm. Anh có thể tự tạo cơ hội cho mình bằng tốc độ, khả năng xoay trở và những pha xử lý trong không gian hẹp.

Ở trận gặp Timor Leste, anh phát huy tốt khi đá lệch trái trong bộ ba tấn công. Nhưng trận gặp Singapore cho thấy nếu bị cố định quá lâu ở một khu vực, Đình Bắc có thể bị đối phương bắt bài. Từ đó, HLV Kim Sang-sik có những điều chỉnh quan trọng. Trước Indonesia và Campuchia, Đình Bắc được tự do hơn. Anh không còn chỉ là tiền đạo trái, cũng không hẳn là trung phong cố định. Anh liên tục di chuyển rộng, có lúc dạt biên, có lúc lùi xuống, có lúc bó vào trung lộ để nhận bóng và xâm nhập.

Đó có thể là cách sử dụng phù hợp nhất với Đình Bắc hiện tại. Khi không bị đóng khung, anh trở nên khó đoán hơn. Nếu đối phương dâng cao, tốc độ của Đình Bắc có thể trở thành vũ khí phản công. Nếu đối phương lùi sâu, khả năng đi bóng và xử lý trong không gian hẹp của anh giúp đội tuyển Việt Nam có thêm phương án xuyên phá.

Bán kết là thước đo thật sự

Trước Malaysia ở bán kết, sự khó đoán ấy càng có giá trị. Hàng thủ Malaysia được đánh giá cao hơn Timor Leste và Campuchia, nhưng vẫn bộc lộ những khoảng trống ở vòng bảng. Nếu Đình Bắc tiếp tục được trao quyền di chuyển linh hoạt quanh trục tấn công, anh có thể khiến hàng thủ đối phương gặp khó trong việc phân công theo kèm.

Nếu Đình Bắc giành Vua phá lưới ASEAN Cup 2026, đó sẽ là dấu mốc đáng nhớ không chỉ với cá nhân anh, mà còn với đội tuyển Việt Nam. Trong bối cảnh đội tuyển có nhiều phương án tấn công chất lượng, bao gồm cả các tiền đạo nhập tịch, việc một tiền đạo nội dẫn đầu danh sách ghi bàn mang ý nghĩa rất đặc biệt.

Ở ASEAN Cup 2024, Xuân Son từng giành Vua phá lưới với 7 bàn và góp công lớn giúp Việt Nam vô địch. Hai năm sau, Đình Bắc đang có cơ hội kế tiếp thành tích ấy theo cách riêng. Điều này cho thấy đội tuyển Việt Nam không phụ thuộc vào một nguồn bàn thắng duy nhất. HLV Kim Sang-sik đang sở hữu nhiều lựa chọn khác nhau cho hàng công và Đình Bắc là bằng chứng cho sức sống của lớp cầu thủ nội trẻ.

Với cá nhân Đình Bắc, năm 2026 đang trở thành bước ngoặt lớn. Anh từng giành Vua phá lưới U23 châu Á với 4 bàn, ghi dấu ấn ở V-League và giờ tạm dẫn đầu cuộc đua ghi bàn tại ASEAN Cup. Những con số ấy cho thấy Đình Bắc đang dần vượt khỏi nhãn "tài năng trẻ" để trở thành một nhân tố thực sự của đội tuyển quốc gia.

Tất nhiên, Đình Bắc vẫn chưa đạt đến độ chín trong sự nghiệp. Anh còn cần cải thiện sự ổn định, khả năng ra quyết định và tính kỷ luật chiến thuật. Trận gặp Singapore là lời nhắc rõ ràng rằng sự bùng nổ cá nhân phải đặt trong cấu trúc chung của đội bóng. Nhưng điều tích cực là Đình Bắc đã biết phản ứng đúng sau một trận đấu không thành công.

Vòng bảng đã giúp Đình Bắc tạo lợi thế trong cuộc đua Vua phá lưới, nhưng bán kết mới là thước đo lớn hơn. Malaysia sẽ không để anh có nhiều khoảng trống như Timor Leste hay Campuchia. Đối thủ cũng sẽ nghiên cứu kỹ cách Đình Bắc di chuyển, tăng tốc và dứt điểm. Đó là lúc anh cần chứng minh mình không chỉ biết ghi bàn khi trận đấu thuận lợi, mà còn có thể tỏa sáng trong những thời điểm khó khăn.

Đội tuyển Việt Nam muốn bảo vệ chức vô địch sẽ cần những khoảnh khắc cá nhân trên hàng công. Xuân Son, Hoàng Hên, Quang Hải, Hoàng Đức hay Hai Long đều có thể tạo khác biệt. Nhưng với phong độ hiện tại, Đình Bắc rõ ràng là niềm hy vọng lớn.

Vua phá lưới là danh hiệu cá nhân, nhưng với Đình Bắc, cuộc đua ấy còn mang ý nghĩa tập thể. Nếu anh tiếp tục ghi bàn, đội tuyển Việt Nam sẽ tiến gần hơn tới trận chung kết. Và nếu đội tuyển Việt Nam đi đến cùng, những bàn thắng của Đình Bắc sẽ không chỉ là thống kê, mà là một phần trong hành trình bảo vệ ngôi vương. Đình Bắc đang sáng cửa giành Vua phá lưới ASEAN Cup 2026. Nhưng quan trọng hơn, anh đang sáng cửa trở thành hình ảnh tiêu biểu cho một thế hệ cầu thủ nội mới: Trẻ, táo bạo, dám chịu áp lực và biết lên tiếng đúng lúc.

Một khía cạnh khác như đã đề cập, nỗi lo "không chốn dung thân" cho tiền đạo nội đã xuất hiện từ khi V.League "lên chuyên". Việc các CLB ưu tiên sử dụng tiền đạo ngoại khiến đất diễn của tiền đạo nội trở nên chật hẹp hơn. Sự xuất hiện của tiền đạo nhập tịch như Xuân Son khiến nỗi lo ấy lan sang ĐTQG. Nhưng thành tích của Đình Bắc phần nào là câu trả lời. Chân sút nội vẫn có đất diễn nếu có tài năng và ý chí. Thậm chí càng phải nỗ lực hơn để cạnh tranh với những chân sút gốc nước ngoài vốn vượt trội về thể chất. Ngược nhìn lịch sử V.League, những chân sút nội như Công Vinh hay Văn Quyết vẫn sở hữu thành tích ghi bàn đồ sộ chứ không hề thất nghiệp. ■

TIN **THỂ THAO**

Cầu mây giành 4 huy chương thế giới

Đội tuyển cầu mây Việt Nam đã hoàn thành nhiệm vụ tại Giải VĐTG 2026 - King's Cup tại Bangkok (Thái Lan) với thành tích 1 HCV, 2 HCB và 1 HCĐ. Trong 3 nội dung vào chung kết, cầu mây Việt Nam giành HCV ở đôi nữ sau khi vượt qua Myanmar. Đây là thành tích nổi bật nhất của đội tại giải đấu năm nay. Ở hai trận chung kết còn lại, nội dung 4 người nữ và đồng đội nữ (regu), các tuyển thủ Việt Nam đều phải nhận thất bại trước chủ nhà Thái Lan, qua đó giành HCB. Tấm HCĐ còn lại thuộc về đội tuyển nam ở nội dung regu.

Với 4 huy chương, cầu mây Việt Nam đã hoàn thành chỉ tiêu thành tích đề ra trước giải. Đây cũng là đợt thi đấu quan trọng để các VĐV tích lũy kinh nghiệm trước ASIAD 20. Sau khi trở về nước, các đội tuyển nam, nữ tiếp tục tập luyện tại Hà Nội, hướng tới ASIAD 20 tại Nhật Bản.

H.L

Quang Liêm dừng bước sớm tại EWC 2026

Lê Quang Liêm không có được kết quả như kỳ vọng khi tham dự môn cờ tại Esports World Cup (EWC) 2026 ở Pháp. Đây là lần đầu tiên cờ vua được đưa vào chương trình thi đấu chính thức của EWC. Đại diện cho Team Flash, kỳ thủ Việt Nam phải thi đấu vòng loại cùng 7 kỳ thủ khác để tranh suất vào vòng chung kết. Ở trận đầu tiên, Quang Liêm chạm trán đại kiện tướng Ukraine - Olexandr Bortnyk nhưng nhận thất bại 0,5-1,5, qua đó rơi xuống nhánh thua. Tại đây, Quang Liêm đối đầu Andrey Esipenko (Nga). Kỳ thủ sinh năm 1991 không thể giành chiến thắng và chính thức dừng bước.

Nội dung cờ tại EWC 2026 diễn ra từ ngày 11 - 15.8, với 16 kỳ thủ góp mặt ở vòng chung kết. Nhà vô địch nhận 250.000 USD, á quân nhận 190.000 USD. Quang Liêm giành suất dự EWC sau vòng loại DreamHack Atlanta 2026 tại Mỹ.

V.H

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 37/GP-BVHTTDL ngày 6.3.2026 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Đường sắt cao tốc thúc đẩy hạ tầng giao thông thế giới

● HỒNG NHUNG

Sự phát triển nhanh chóng của đường sắt cao tốc tại nhiều quốc gia trên thế giới đang trở thành một xu hướng tất yếu, phản ánh nhu cầu đi lại ngày càng gia tăng của người dân. Với công nghệ cao, cùng với hệ thống hạ tầng hiện đại, những chuyến tàu di chuyển trên đường sắt cao tốc đang giúp hành khách rút ngắn thời gian di chuyển, góp phần hình thành mạng lưới giao thông xanh, an toàn và bền vững.

Đường sắt cao tốc Shinkansen là niềm tự hào của Nhật Bản Ảnh: TTXVN

Bước ngoặt với đường sắt cao tốc trên thế giới

Trên thế giới, Nhật Bản từ lâu đã nổi tiếng với những tuyến đường sắt cao tốc Shinkansen, nối hai trung tâm kinh tế lớn của nước này là Tokyo và Osaka. Hệ thống tàu cao tốc Shinkansen hoạt động trên đường ray xây riêng, với tốc độ lên tới 320km một giờ đã trở nên nổi tiếng khắp thế giới bởi sự đúng giờ, an toàn và chính xác. Thành công mang tính biểu tượng của Shinkansen bắt nguồn từ hệ thống vận hành chuyên nghiệp và nghiêm túc. Nhật Bản được biết đến với những chuyến tàu cao tốc xuất hiện sáng bóng cả bên ngoài lẫn bên trong, luôn ghi điểm với người dân trong và ngoài nước từ trước đến nay.

Trong khi đó, Trung Quốc cũng đang đẩy nhanh quá trình mở rộng mạng lưới đường sắt cao tốc với tốc độ chưa từng có. Tính đến cuối năm 2024, nước này đã có 48.000km đường sắt cao tốc, chiếm khoảng 70% tổng chiều dài mạng lưới đường sắt cao tốc toàn cầu. Hệ thống này hiện phục vụ 97% các thành phố có dân số trên 500.000 người, góp phần rút ngắn đáng kể thời gian di chuyển giữa các đô thị lớn và thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội. Trung Quốc hướng đến mục tiêu xây dựng mạng lưới đường sắt cao tốc sẽ đạt hơn 70.000km vào năm 2035 và nâng tốc độ khai thác tối đa lên 400km/h, so với 350km/h hiện nay.

Ở bối cảnh hiện tại, Trung Quốc dẫn đầu thế giới về quá trình phát triển đường sắt tốc độ cao, nổi bật với chi phí xây dựng tương đối thấp và hiệu quả vận hành cao. Quy mô mở rộng mạng lưới cũng diễn ra với tốc độ đáng kinh ngạc: Mỗi năm, nước này đưa vào khai thác hàng nghìn km đường sắt mới, thậm chí có giai đoạn bổ sung tới 5.000km chỉ trong vòng hai năm. Những bước tiến này nằm trong chiến lược xây dựng một hệ thống giao thông hiện đại, đẳng cấp thế giới, qua đó tạo nền tảng vững chắc cho tăng trưởng kinh tế dài hạn.

Tại châu Âu, một số nước như Pháp, Tây Ban Nha, Italia, Đức đã có hệ thống đường sắt tốc độ cao khá tốt với các thương hiệu như TGV tại Pháp, ICE tại Đức, AVE tại Tây Ban Nha. Các nước như Pháp và Tây Ban Nha đều rất chú trọng đến hệ thống đường sắt nội địa hoặc kết nối với nước láng giềng, giúp người dân và du khách di chuyển nhanh và thuận tiện. Về công nghệ, TGV của Pháp sử dụng năng lượng điện giúp giảm đáng kể khí thải và trở thành biểu tượng giao thông xanh tại châu Âu. Trong khi đó, công nghệ đường sắt cao tốc của Đức, nổi bật với hệ thống ICE - có thiết kế khí động học giúp giảm lực cản, tiết kiệm năng lượng và tăng hiệu suất.

Hình thành mạng lưới hạ tầng giao thông toàn cầu

Ngày nay, hệ thống đường sắt cao tốc Trung Quốc không đơn thuần chỉ phục vụ vận tải hành khách mà đã trở thành động lực quan trọng phát triển kinh tế. Những chuyến tàu di chuyển trên đường sắt cao tốc đã giúp kết nối các trung tâm đô thị lớn với những khu vực kém phát triển, thúc đẩy dòng chảy của lao động, vốn và công nghệ.

Từng được xem là phương tiện di chuyển xa xỉ, chủ yếu xuất hiện tại Nhật Bản và các nước Tây Âu, những chuyến tàu cao tốc giờ đây đã trở thành phương tiện phổ biến, dễ tiếp cận với đông đảo người dân tại Trung Quốc. Thành công này đến từ việc tận dụng nhu cầu thị trường khổng lồ, xây dựng hệ sinh thái công nghiệp hoàn chỉnh và tối ưu chi phí triển khai. Bên cạnh đó, hệ thống này cũng mang lại lợi ích môi trường khi mức phát thải thấp hơn nhiều so với vận tải hàng không và đường bộ, góp phần hỗ trợ mục tiêu phát triển bền vững.

Theo nhiều chuyên gia, vận tải đường sắt được đánh giá là ít ô nhiễm nhất so với vận tải hàng không và vận tải đường bộ. Xu hướng phát triển vận tải đường sắt cao tốc hiện đại và xanh vì thế đã trở thành mục tiêu tham vọng chiến lược của châu Âu. Châu Âu cũng đặt ra những kỳ vọng lớn đối với đường sắt cao tốc, hướng tới xây dựng một mạng lưới hiện đại, tốc độ cao và đủ sức cạnh tranh với vận tải hàng không. Đồng thời, hệ thống này được kỳ vọng đáp ứng các tiêu chí về giao thông xanh và phát triển bền vững, góp phần giảm phát thải và thúc đẩy quá trình chuyển đổi sang nền giao thông thân thiện hơn với môi trường.

Trong nhịp sống hiện đại, nhu cầu về một hệ thống giao thông thuận tiện, kết nối và dễ tiếp cận ngày càng trở nên cấp thiết. Một mạng lưới hạ tầng giao thông hiện đại, đảm bảo mục tiêu xanh, thông minh, bền vững và lấy con người làm trung tâm cũng góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống và thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội. Đường sắt cao tốc vì thế đang trở nên nổi bật hơn nhờ chi phí không quá đắt đỏ, mức độ ổn định và an toàn cao hơn đường bộ, đồng thời gia tăng khả năng vận chuyển khối lượng lớn hành khách và đóng vai trò quan trọng trong chiến lược phát triển kinh tế quốc gia. ■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Điểm đến cấp tỉnh

● THANH HÀ

Ngày 12.8 vừa qua, Ban Quản lý Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng tổ chức hội nghị công bố Khu du lịch cấp tỉnh Phong Nha - Kẻ Bàng. Việc công nhận Khu du lịch cấp tỉnh là sự ghi nhận những kết quả đạt được trong công tác quản lý, bảo tồn tài nguyên, đầu tư hạ tầng, phát triển sản phẩm và nâng cao chất lượng dịch vụ du lịch; đồng thời mở ra một giai đoạn phát triển mới cho Phong Nha - Kẻ Bàng.

Theo hồ sơ được công bố, Phong Nha - Kẻ Bàng là vùng đất hội tụ những giá trị nổi bật về địa chất, địa mạo, cảnh quan thiên nhiên, đa dạng sinh học cùng các giá trị văn hóa, lịch sử đặc sắc. Khu du lịch cấp tỉnh này có diện tích hơn 167.000ha, gồm toàn bộ diện tích Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng và một phần vùng đệm thuộc địa giới hành chính các xã Phong Nha, Thượng Trạch, Kim Điền, Kim Phú và Bố Trạch, tỉnh Quảng Trị, loại trừ phần vành đai biên giới.

Việc công nhận Khu du lịch cấp tỉnh Phong Nha - Kẻ Bàng có ý nghĩa quan trọng trong việc hoàn thiện cơ sở pháp lý, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về du lịch; tạo điều kiện tăng cường phối hợp giữa các ngành, lực lượng chức năng và địa phương, nhất là trong quản lý, khai thác các tuyến, điểm du lịch tại khu vực biên giới. Đồng thời, tạo thêm động lực huy động nguồn lực đầu tư, hoàn thiện hạ tầng, đa dạng hóa sản phẩm, mở rộng thị trường và nâng cao năng lực cạnh tranh của điểm đến. Đây được xem là bước đi cần thiết để Phong Nha - Kẻ Bàng tiếp tục chuyển từ khai thác những sản phẩm du lịch nổi tiếng hiện có sang phát triển một hệ sinh thái sản phẩm đa dạng, chất lượng cao và có khả năng giữ chân du khách lâu hơn.

Tuy nhiên, phải thẳng thắn thừa nhận, việc Phong Nha - Kẻ Bàng được công nhận Khu du lịch cấp tỉnh là động thái cần thiết nhưng quá muộn màng. Bởi vậy, Quảng Trị cần nỗ lực, rút ngắn chặng đường, nhanh chóng đưa Phong Nha - Kẻ Bàng trở thành trung tâm du lịch quốc gia và quốc tế. "Vương quốc hang động" nghiễm nhiên phải trở thành khu du lịch trọng điểm của Việt Nam, trung tâm du lịch mạo hiểm của Đông Nam Á, điểm đến khám phá, trải nghiệm thiên nhiên hàng đầu Việt Nam và từng bước trở thành điểm đến du lịch hàng đầu khu vực châu Á, với các sản phẩm đặc trưng về thám hiểm hang động, nghiên cứu, tìm hiểu văn hóa bản địa và di tích khảo cổ.

Không lý gì một địa danh ở tầm quốc tế, được UNESCO hai lần ghi danh là Di sản thiên nhiên thế giới vào các năm 2003 và 2015; được xếp hạng Di tích quốc gia đặc biệt năm 2009; cùng với Vườn quốc gia Hin Nậm Nô của Lào được ghi danh là Di sản thiên nhiên thế giới xuyên biên giới năm 2025 và đang hướng tới hồ sơ đề cử Di sản thiên nhiên thế giới lần thứ ba mà hiện mới khởi động điểm đến cấp tỉnh. ■

Sân bay Incheon dẫn đầu về lượng hành khách quốc tế

Sân bay Quốc tế Incheon của Hàn Quốc lần đầu tiên đứng đầu thế giới về lượng hành khách quốc tế trong nửa đầu năm 2026, vượt qua các trung tâm hàng không lớn như Heathrow của Anh và Changi của Singapore. Theo Tập đoàn Sân bay Quốc tế Incheon, sân bay đã phục vụ 38,39 triệu lượt hành khách quốc tế trong 6 tháng đầu năm, tăng 6,3% so với cùng kỳ năm 2025. Trong khi đó, Heathrow đón 37,79 triệu lượt và Changi đạt 34,53 triệu lượt.

Lượng hành khách quá cảnh tại Incheon đạt khoảng 4,24 triệu lượt, tăng 18,1%. Riêng khách quá cảnh trên các đường bay châu Âu tăng 63,2%, lên khoảng 214.000 lượt. Khách nước ngoài chiếm 44,4% tổng lượng hành khách tại sân bay trong quý II, mức cao nhất từ trước đến nay.

Sân bay hiện kết nối 183 thành phố tại 53 quốc gia thông qua 101 hãng hàng không, với công suất phục vụ 106 triệu hành khách/năm sau khi hoàn thành mở rộng giai đoạn 4.

KHẢ HÂN